

БҰҚАР ЖЫРАУ ЖАРШЫСЫ

Бұқар жырау аудандық апталық газеті Еженедельная газета Бухар-Жырауского района
Газет 1939 жылдың 12 сәуірінен бастап шығады Газета издается с 12 апреля 1939 года

26 мамыр 2018 жыл
мая 2018 года
№19 (1260)

Құрметті оқушылар, ұстаздар, мектеп бітіруші түлектер!

Сіздерді соңғы қоңырау мерекесімен шын жүректен құттықтаймыз!
Білімнің алғашқы әрі негізгі бөлігі мектеп қабырғасында меңгеріледі. Біреулеріңіз келесі оқу жылында мектеппен қайта қауышсаңыздар, енді біреулеріңіз үлкен өмірге қадам ба-
сқалы тұрсыздар.

Елбасымыз Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев тәуелсіз Қазақстанның әлеуметтік-экономи-
калық дамуында білім беру, білікті мамандар даярлау мәселесіне ерекше мән береді. Сон-
дықтан, білім беру мекемелерінің материалдық-техникалық базасы нығайтылып,
ақпараттандыру деңгейі артуда, ал ұстаздардың қатары білікті жас мамандармен толық-
тырылып келеді.

Қымбатты түлектер!

Алған білімдеріңізді дәлелдейтін Ұлттық бірыңғай тестілеу сынағынан сүрінбей өтіп, ал-
дымен ата-аналарыңыздың, содан соң ауданымыздың абыройын ақтап шығуларыңызға
тілектеспіз. Біз сіздердің әрқайсыларыңызға үміт артамыз. Барлық арман-тілектеріңіз орын-
далып, егемен еліміздің мақтанышы болыңыздар.

Сәт сапар, түлектер!

Ш.МАМАЛИНОВ,
аудан әкімі

А.ӘЛИ,
аудандық мәслихат хатшысы

Дорогие ученики, учителя, выпускники!

От всей души поздравляем вас с праздником Последнего звонка!
Азы знания осваиваются в стенах школы. Для некоторых из вас следующий учебный год
станет очередным, а для кого-то, он самый ответственный - вы сделаете свой первый шаг
во взрослую жизнь.

Глава государства Нурсултан Абишевич Назарбаев в своем ежегодном Послании ставит
перед государственными органами задачи по модернизации системы образования, внед-
рению в учебный процесс современных методик и технологий обучения. Наш район не от-
стает от процесса развития образования в соответствии с государственными программами
и задачами. Имеются все предпосылки для оказания качественных образовательных услуг
и обеспечения их доступности.

Дорогие выпускники!

Перед вами стоит важная задача – сдача Единого национального тестирования. Мы воз-
лагаем надежды на каждого из вас. Верим, что вы достойно пройдете тестирование. Пусть
сбудутся все ваши заветные мечты! В добрый путь, дорогие выпускники!

Ш.МАМАЛИНОВ,
аким района

А.ӘЛИ,
секретарь районного маслихата

Өнерлі ұлдарын марапаттады

Мәдениет және өнер қызметкерлерінің кө-
сіби мерекесіне орай халқына мәдени, ру-
хани қызмет көрсетіп, елінің ризашылығына бөленіп жүрген Есбол
Әлғожин, Азамат
Амантайұлы Қа-
рағанды облысы мәде-
ниет, архивтер және
құжаттамалар ба-
сқармасының сый-
лығына ие болды.

Ұлтымыздың бет-бейнесі, ру-
хани болмысы, ақыл-ойы мен па-
расаты болған мәдениетімізді
өркендетуде сүбелі еңбек атқарып, өңіріміздің
қоғамдық өміріне белсенді атсалысып, халық өн-
дерін орындау шеберлігімен халқының сүйікті-
сіне айнала білген Азамат Амантайұлы «Халық
әнін үздік орындаушы» номинациясымен, әрбір
мерекелік кештерде көрерменге әдемі әуен сый-
лай білген Есбол Әлғожин «Ауыл мәдениетінің
үздік қызметкері» номинациясымен марапатта-

лып, 50 мың теңге ақшалай сертификатқа ие
болды.

Өмірлік еңбек жолым деп таңдап, сол салаға
толықтай берілген қос ағамызды атаулы мара-
паттарымен шын жүректен құттықтап, өнерле-
ріңіз өрге жүзіп, жарқын да, қызықты
бастамаларға жете беріңіздер дейміз.

Б.ЖАКЕШОВА
Ж.Макишевтің суреті

Алғыс айтамыз

Бұқар жырау ауданының еңбек
ардагері, белгілі кәсіпкер
Әлімов Ғабдулсағат Әлімұлына

Құрметті Ғабдулсағат Әлімұлы!

Биыл алты Алаштың абызы, кемеңгер
ойшыл, «көмекей әулие» атанған мем-
лекет әрі саясат қайраткері Бұқар жырау Қалқаманұлының
350 жылдық мерейтойын түркітілдес халықтың түгелі той-
лайды.

Қазақ халқында атымтай жомарт азаматтар әр уақытта да
болған. Бүгінгі таңда солардың бірден бір жарқын айғағы -
өзіңізсіз. Осындай елі үшін туған азаматтардың бар бо-
лғаны қуанышымызды еселете түседі.

Бағамыздың тойына демеушілік көмек көрсетіп, бәйге
(аламан, топ), көкпар, күрес сияқты ұлттық спорт түрлерін
қолдап, жүлделік қорға Астана қаласының орталығынан
құны 12 млн. теңгені құрайтын пәтерді тарту еткеніңіз үшін
Бұқар жырау ауданы жұртшылығы және Қор атынан шы-
найы алғысымды білдіремін.

Деніңізге саулық, отбасыңызға амандық тілеймін. Алар
асуларыңыз, бағындырар белестеріңіз, толағай табыста-
рыңыз таусылмасын.

Т.АРБАБАЕВ,
«Бұқар жырау Қалқаманұлы атындағы»
қоғамдық Қор және аудандық ардагерлер
кеңесінің төрағасы

Құрметті жерлестер!

Халқымыздың кемеңгер ойшылы,
мемлекет әрі саясат қайраткері, Абы-
лай ханның кеңесшісі, «Көмекей
әулие» атанған Бұқар жырау Қалқа-
манұлының туғанына 350 жыл толып
отыр. Айтулы датаны салтанатты
түрде жоғары дәрежеде өткізу 2018
жылдың тамыз айына жоспарланды.
Осыған орай, бүгінгі таңда ауданда
баба мерейтойына дайындық шара-
лары жүргізілуде. Іс-шараларды ұйымдастыру үшін қор
ашылғанын баяндай отырып, тойға тарту-таралғы беруге
жанашыр азаматтар, ұйымдар, мекемелер мен өндіріс
орындары көрсетілген есепшотқа үлесін қосса нұр үстіне
нұр болар еді.

Осы шараға аудан жұртшылығы бір кісідей ат салысып,
абыройлы өтуіне қолдау көрсетеді деп сенеміз.

Т.АРБАБАЕВ,
«Бұқар жырау Қалқаманұлы атындағы»
қоғамдық қордың төрағасы,
аудандық ардагерлер ұйымының төрағасы

Уважаемые земляки!

2018 год для всех жителей нашей области является зна-
менательным - мы торжественно отмечаем 350-летие ве-
ликого мыслителя, видного представителя казахского
народа, политического и государственного деятеля, ле-
гендарного Бухар жырау Калқаманұлы.

В этой связи в нашем районе создан общественный
фонд, на счет которого каждый желающий может пере-
числить денежные средства и тем самым внести свой
личный вклад в празднование 350-летия Бухар жырау.

Это наш с вами праздник, наша история. И только объ-
единившись, дружной семьей, мы сможем достойно от-
метить это мероприятие. Мы верим, что вместе мы
проведем наш общий праздник на высоком организа-
ционном и культурном уровне!

Т.АРБАБАЕВ,
председатель общественного фонда
«имени Бұқар жырау Қалқаманұлы»,
председатель районного совета ветеранов

Реквизиты и номер счета:
ИИК KZ 38563K350000076207 в АО «Казпочта»
БИК KPSTKZKA
БИН 171040031878
Кбе 18
Индекс: 100400, Карагандинская область, Бухар-Жы-
рауский район, поселок Ботакара, улица Бухар жырау,
56А.

Хабарландыру Объявления

Принимаем заказы на пластиковые окна, двери. Германский профиль. Ремонт, замена резинок и замков.

Качество гарантируем.

Обращаться по тел.: 8-701-476-41-89, 8-708-206-05-92, 2-22-85 (дом., звонить после 18.00).

№292

Продается кафе «Нуржол» в п.Ботакара. Цена договорная. Рассмотрим варианты.

Обращаться по тел.: 8-702-911-67-62, 8-702-247-24-63, 2-19-95.

№327

Продается:

- пекарня;

- аптека;

- магазин.

Цена договорная.

Обращаться по тел.: 8-702-503-92-49.

№359

ПРОДОЛЖАЕТСЯ НАБОР В ШКОЛУ СПОРТИВНОГО РАЗВИТИЯ.

ПРИГЛАШАЕМ МАЛЬЧИКОВ И ДЕВОЧЕК В ВОЗРАСТЕ ОТ 4 ДО 6 ЛЕТ.

Справки по тел.: 8-701-255-71-03, 8-702-781-60-62.

№196

Продается дом в селе Акбел, офис в п.Ботакара, ул.Бухар жырау, 89. Цена договорная

Обращаться по тел.: 8-72-154-52-8-43, 8-702-112-86-13, 8-708-236-00-27.

№375

Продается недвижимость

Продается полдома в п.Ботакара, ул.Молодежная, 9\1. Общая площадь дома 60,8 кв.м. 4 комнаты, кухня, санузел совмещенный, водопровод, скважина, канализация. Приусадебный участок, баня, гараж, сарай. Цена договорная.

Обращаться по тел.: 8-708-303-74-64, 8-708-198-94-85.

№191

Продается дом в п.Ботакара, ул.Бухар жырау, 47. Имеется 2 скважины, большой огород, сеновал, новый сарай, 2 гаража, летняя кухня, баня, теплица. В доме ванная комната и туалет, паровое отопление, пластиковые окна, спутниковое ТВ, Интернет, ОТАУ-ТВ. Цена договорная.

Обращаться по тел.: 2-16-24, 8-775-434-21-01.

№254

Продается полдома в селе Кокпекты, 3 комнаты, земельный участок 10 соток, пластиковые окна, водопровод. Возможен обмен на квартиру в Майкудук с доплатой или в рассрочку – 2 500 000 тенге.

Обращаться по тел.: 53-9-29, 8-702-324-70-69, 8-775-318-44-42.

№263

Продается полдома в селе Ботакара (ПТФ «Акнар»), ул.Горького, дом 27, кв.1. Имеются хозяйственные постройки, приусадебный участок, летняя кухня, гараж, центральное водоснабжение, канализация, большой и сухой погреб, телефон, Интернет, пластиковые окна. Дом теплый.

Обращаться по тел.: 27-7-97, 8-705-267-79-92.

№277

Продается жилой благоустроенный дом в поселке Ботакара, ул.Механизаторская, 17. 4 жилые комнаты, большая прихожая, кухня, ванная с санузлом, центральный водопровод, пластиковые окна. Дом облицован декоративным кирпичом, кровля из металлочерепицы. Имеются хозяйственные постройки: большой сарай, летняя кухня.

Цена договорная.

Обращаться по тел.: 2-18-00, 8-702-444-18-93.

№298

Продается 4-х комнатный дом в п.Ботакара, ул.Бухар жырау, 126. Большой приусадебный участок, хозяйственные постройки, центральный водопровод, в доме имеется санузел, титан, сухой погреб, пластиковые окна, спутниковое ТВ, Интернет, телефон. Цена 4 100 000 тенге. Торг уместен.

Обращаться по тел.: 8-702-166-63-00.

№305

Продается трехкомнатный дом в п.Ботакара, ул.Березюкова, 56. Имеются: большой огород, колодец, удобно для ведения подсобного хозяйства. Рассмотрим варианты обмена на квартиру в многоэтажных домах.

Обращаться по тел.: 8-778-676-40-18.

№306

Продается 1-комнатная квартира в п.Ботакара, ул.Энергетиков, 16\2, кв.9.

Обращаться по тел.: 8-775-989-61-51.

№312

Продается 2-х комнатная квартира в п.Ботакара, ул.Казыбек би, 60, кв.5.

Обращаться по тел.: 8-778-787-10-37.

№313

Продается 2-х комнатная квартира в п.Ботакара, ул.Энергетиков, 16\3, кв.2. Имеется санузел, пластиковые окна, застекленный балкон, отопление печное и электрическое. Цена договорная.

Обращаться по тел.: 8-702-753-46-38.

№322

Срочно продается отдельно стоящий дом в п.Ботакара, ул.Механизаторская, 39. Имеется холодная и горячая вода, баня, интернет, хозяйственные постройки. Удобен для ведения хозяйства. Цена договорная.

Натяжные потолки

Любой сложности и конфигурации.

Множество цветов и фактур, двухуровневые, комбинированные, фотопечать на потолках.

Установка гардин, софитов, подсветок. Монтаж электропроводки. Поклейка галтелей.

Также устанавливаем межкомнатные двери и пластиковые откосы.

Замер и консультация бесплатно.

Обращаться по тел.: 8-775-337-69-75, 8-771-529-48-73 (Whats App).

№347

Обращаться по тел.: 8-708-357-27-64, 2-23-09.

№328

В поселке Ботакара, ул.Абылай хана, 29 продается отдельно стоящий 4-комнатный дом, частично с мебелью. Дом расположен в центре поселка, без соседей. Обложен кирпичем, имеются пластиковые окна, евроремонт, горячая и холодная вода, санузел в доме. Большой двор, земельный участок с насаждениями, 2 гаража, баня, сарай. Цена 6 300 000 тенге. Торг уместен. Реальному покупателю значительная скидка.

Обращаться по тел.: 8-705-751-52-74, 8-705-751-52-04, 8-701-557-12-90.

№332

Продается полдома в селе Кокпекты, площадь 100 кв.м., 5 комнат. Имеются все постройки, большой гараж для автобуса или «КамАЗа», санузел, водопровод, скважина, летний душ, 20 соток огорода.

Обращаться по тел.: 8-701-369-24-50.

№333

Продается дом в п.Ботакара, ул.Жамбыла, 13.

Обращаться по тел.: 8-72-124-2-18-59, 8-701-456-08-26.

№334

Продается полдома в п.Ботакара, ул.40 лет Казахстана, 19\2. Имеются три комнаты, огород, гараж, углярка, летник, пластиковые окна, Интернет, телефон. Цена договорная.

Обращаться по тел.: 8-747-705-24-94 (Думан), 8-771-274-37-38, 8-702-692-01-65.

№336

Продается полдома в п.Ботакара, ул.К.Черняева, 19\1. Благоустроенный, уютный, со всеми удобствами, 2 скважины, плодовые ягодные насаждения, гараж, сарай, большой земельный участок, удобен для ведения подсобного хозяйства. Цена договорная.

Обращаться по тел.: 8-701-529-10-94, 2-16-02.

№345

Продается недостроенный дом в п.Ботакара, ул.Бухар жырау, 20. Общая площадь 23 сотки, площадь дома 180 кв.м. Крыша дома сделана под мансарду, высота потолка 3 м, остались лишь отделочные работы, фундамент дома 1 м, водопровод проведен в дом. Готовый гараж площадью 72 кв.м, летняя кухня 30 кв.м, котельная 12 кв.м. Дом, гараж, подсобные постройки построены из новых строительных материалов. Строили для себя. Цена договорная.

Обращаться по тел.: 8-701-529-10-94, 2-16-02.

№345

Продается дом в селе Керней (Корнеевка), ул.Сарыарка (Подстанция). Имеется большой сарай, огород, водопровод,

гараж, пластиковые окна, паровое отопление. Цена договорная.

Обращаться по тел.: 51-9-91, 8-771-194-37-17.

№353

Продается 2-х комнатная квартира в г.Караганда, ул.Карбышева, 3, кв.1 (район КарГУ). Окна пластиковые, решетки, дверь железная, пол с подогревом, мебель.

Обращаться по тел.: 8-701-372-55-85, 8-701-145-37-91.

№358

Продается дом с земельным участком (0,32 га) в центре поселка Ботакара. Имеется центральный водопровод, скважина с насосом, 2 септика, гараж, огород 8 соток. Земельный участок и расположение удобно под бизнес (торговый центр, ресторан, автосервис и т.д.). Предварительная цена 12 млн.тенге.

Обращаться по тел.: 8-701-676-04-74.

№360

Продается благоустроенные полдома, 4 комнаты, в п.Ботакара, ул.Молодежная, 5, кв.1. Имеется баня, два гаража, хозяйственные постройки, огород. Дом облицован кирпичом. Варианты. Торг.

Обращаться по тел.: 2-19-54, 8-701-775-81-60.

№363

Продается дом в п.Ботакара, ул.Бухар жырау, 99, расположен в центре, все в шаговой доступности. Имеется колодец, углярка, кладовая. Дом наполовину выполнен из самана и пеноблока. Цена 3 000 000 тенге.

Обращаться по тел.: 8-778-580-09-06.

№367

Продается дом на станции Нурунская, ул.Шахтинская, дом 1. Имеется веранда, коридор, кухня и четыре жилые комнаты. Большой сарай, летняя кухня, гараж и углярка из шпал, большой сеновал, центральный водопровод, баня, туалет под крышей, крытый двор, два погреба. Очень хороший приусадебный участок: малина, клубника, смородина, крыжовник, возможность расширить участок. Недорого!

Обращаться по тел.: 8 (72138) 31-305, 8-701-489-95-18.

№368

Открыто

наследственное дело

После смерти Шаймерденовой Кайнат, умершей 5 августа 2017 года, открыто наследственное дело. Всем заинтересованным лицам обратиться к нотариусу Кунуспековой Марал Амангельдиевне (лицензия №0000454 от 10.05.2006 года) по адресу п.Ботакара, ул.Казыбек би, 49 Б (здание ЦОНА), рабочий телефон: 2-22-26.

№355

После смерти Дмитриевой Марии Ефимовны, умершей 2 декабря 2017 года, открыто наследственное дело. Всем заинтересованным лицам обратиться к нотариусу Кунуспековой Марал Амангельдиевне (лицензия №0000454 от 10.05.2006 года) по адресу п.Ботакара, ул.Казыбек би, 49 Б (здание ЦОНА), рабочий телефон: 2-22-26.

№357

После смерти Ганца Константина Савовича, умершего 8 декабря 2017 года, открыто наследственное дело. Всем заинтересованным лицам обратиться к нотариусу Абдулиновой Алие Мендыгалиевне (лицензия №13002789 от 26.02.2013 года) по адресу: п.Г.Мустафина, ул.Мира, 24, телефон: 8 (72138) 31-149.

№361

После смерти Некрасовой Ираиды Ивановны, умершей 28 января 2014 года, открыто наследственное дело. Всем заинтересованным лицам обратиться к нотариусу Естаевой Альфии Ильяжденовне (лицензия №14005546 от 22.04.2014 года) по адресу п.Г.Мустафина, ул.Корниенко, 21 А, рабочий телефон: 31-202.

№364

После смерти Бондяковой Екатерины Федоровны, умершей 12 февраля 2018 года, открыто наследственное дело. Всем заинтересованным лицам обратиться к нотариусу Раевой Гайни Жумкешовне по адресу п.Ботакара, ул.Абылай хана, 32 А (здание «Бегазы»), сзади ЦОНА, телефоны: 8-702-147-84-46, 8-72-154-54-6-50.

№373

Разное

Тайынша, кой, бейнекамера, құрылыс материалдар сатымын.
Тел.: 2-13-20, 8-775-386-51-44.

№370

Продаю откормленных бычков (годовалых).

Обращаться по тел.: 8-777-758-80-51.

№309

Продается спальная гарнитура, бу (трюмо-комод, кровать двухспальная, две тумбочки, трехстворчатый шифоньер), компьютерный стол, компьютер, плита газовая (с электрической духовкой), стиральная машина автомат, духовка, микроволновка, ковры, уголок «тройка», диван, холодильник, посуда.

Обращаться по тел.: 8-775-918-67-29, 2-16-95.

№371

Продаю хозяйственное имущество в селе Акбел: скот (КРС, МРС, лошади), автомашины «ГАЗ-53» и «Ниссан-Террано».

Обращаться по тел.: 8-72-154-52-8-43, 8-702-112-86-13, 8-708-236-00-27.

№375

Сақ болыңыздар!

Азаматтық құқықтық қатынастардың ішінде меншік құқығының орны ерекше. Ол азаматтардың әл-ауқатының көрсеткіші және экономикалық қатынастардың реттегіші болып табылады.

«Мал ашуы - жан ашуы» дегенді бірінің ақ адал малы судан, бірінің түн жамылған қудан қолды болып, шығынға ұшырап жатқан соң, мал иесінің зар илеуін түсінуге болады. Қорасын қойға, шарасын майға толтырсам деген шаруақор жұрттың жігерін құм қылған да осы мал ұрлығы. Шынын айту керек, қазір малы бар адам ұрлықты қайтсем болдырмаймын деп дағдарып жүр. Әйтсе де, олардың да тым бейғамдығын, малды жайылымға жіберіп, қараусыз қалдыратынын жоққа шығара алмаймыз. Бүгінде қар кетіп, көк шығып, қыстай қорада қамауда тұрған төрт түлік жайылымды аңсайтыны белгілі. Қыстан шыққан мал қонды болмаса да, осы мал ұрлығы

өзекті мәселенің біріне айналып тұр.

Ұрланып, қолды болған төрт түліктің басын бөлігі - бақташысыз және қараусыз өздігінен жайылып жүрген малдар. Бұл жағдай ұрылардың назарына бірден ілігеді.

Қараусыз жүрген мал автокөлік жолдарына шығып кетіп, жол-көлік оқиғасының басты себебі болған жағдайлар да кездесіп отыр.

Мал иелері төрт түлік тұратын қоралардың есігін үнемі бекітіп, олардың уақытылы жабылуын қадағалап, түн мезгілінде қора маңына жиі-жиі тексерулер ұйымдастырып, мүмкіндік болған жағдайда бейнекамера немесе белгі, дауыс беретін түрлі қондырғылар орнатқаны жөн.

Шаруашылық иелері GPS-трекер алып және онымен мал басын қамтамасыз етсе дейміз.

Ескерте кететін бір жәйт, GPS-трекерлер - малдың жүрген бағытын анықтауға арналған заманауи құрылғы. Ол малдың мойнына тағылатын қарғыға оңай бекітіледі, GPS спутникті дабыл арқылы малдың жүрген жерін анықтауға болады. Аталған мәліметтер ұялы байланыс желісі арқылы мал иесінің компьютеріне немесе ұялы телефонына түсіп отырады.

Шаруа қожалықтарының жетекшілері!

Қосылған малдардың иелерімен және де бақташы ретінде жұмысқа қабылданған азаматтармен келісім-шартқа отырыңыздар. Кейбір шаруа қожалығының иелері облыс орталығына барып, аты-жөні белгісіз тұлғаларды келісім-шартсыз алып келіп, мал баққуына құмар, себебі олар еңбегіне көп ақы сұрамайды, бірақ, «сақтықта қорлық

жоқ» демекші, олардың арасында бұрын сотталған немесе ұрылармен байланысы бар тұлғалар кездесіп қалмас үшін уәкелілік полиция инспекторына айтып, тексеріп алғандарыңыз жөн болар еді. Жеке меншік малдарыңыздың санын жергілікті әкімшілікте нақты саны бойынша дұрыс тіркеп, жұмсағаныңызға қарай есептен шығарып, ветеринарлық инспекторларға барлық малға таңба бастырып, әр мал басына кітапша ашып, есепке алынуын қатты қадағалаңыздар.

Ауылшаруашылық өнімдерін (ет, сүт) тасымалдау барысында кейде тасымалдаушылардың сол өнімдерге сәйкес құжаты болмай қалады. Бұндай жағдайда тасымалдаушылар ішкі істер органына жеткізіледі. Әрине, олар сол өнімдеріне қайтадан анықтама жинағанша біраз уақыт өтуі мүмкін және өнімдері санитарлық нормадан ауытқи бастайтыны белгілі. Сондықтан да, осындай келеңсіздіктерді болдырмау үшін,

өнімдерге арналған анықтама-ларыңызды уақытылы алыңыздар.

Көп жағдайда мал жайылымынан жоғалған кезде ішкі істер органына хабарлама өте кеш түседі. Бұл жоғалған малдың табылуына көп кедергі келтіретіні айдан анық. Жайылымдық жерлерден ұрланған малдар туралы ақпарат белгілі болған күні кідірместен, тез арада аудандық ішкі істер басқармасының телефонына (102) хабарласу қажет. Ауылда және жайылымдық жерлерде күмән туғызатын автокөліктер мен белгісіз азаматтар анықталған жағдайда есте сақтап қалуға тырысыңыздар. Ол аталған санаттағы қылмыстардың алдын алуға және қысқа мерзімде, ізін суытпастан әшкереленуіне ықпал етеді. Малыңызды жоғалтқаннан бұрын жоғалуының алдын алыңыз.

Осы ережелерді сақтап, төрт түліктеріңізге сақ болыңыздар!

Ғ.ҚАЗАЛИЕВА,

Бұқар жырау ауданының ІІБ МТАТ жетекші маманы

Выявлены нарушения по организации питания

Департамент внутреннего государственного аудита по Карагандинской области в целях снижения фактов нарушений при проведении процедур исполнения бюджета на постоянной основе посредством мониторинга и анализа информационных систем осуществляет мероприятия по изучению материалов конкурсов по закупке услуг по организации питания обучающихся в организациях образования, реализующих общеобразовательные программы начального, основного среднего и общего среднего образования предусмотренного Правилами организации питания обучающихся в организациях среднего образования и приобретения товаров, связанных с обеспечением питания детей, воспитывающихся и обучающихся в дошкольных организациях образования, организациях образования для детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей утвержденными приказом и.о. Министра образования и науки Республики Казахстан от 31.12.2015г. №717 (Правила).

Информация о результатах мониторинга в целях реализации стандарта государственного аудита и финансового контроля «Гласность» и обеспечения открытости государственного аудита направляется Организаторам конкурсов, публикуется и размещается в средствах массовой информации, на интернет-ресурсах государственных органов, а также на сайте самого Департамента внутреннего государственного аудита по Карагандинской области.

На современном этапе совершенствования государственного аудита и финансового контроля задача Департамента внутреннего государственного аудита по Карагандинской области состоит не только в том, чтобы выявить нарушения, но и определить их причины, произвести анализ и дать реко-

мендации по их профилактике.

С целью обеспечения правильности и соответствия процедур конкурсов по закупке услуг по организации питания обучающихся Департаментом внутреннего государственного аудита по Карагандинской области производится анализ типичных нарушений допускаемых организаторами конкурсов, потенциальными поставщиками.

Так, по результатам мониторинга процедур закупки услуг по организации питания обучающихся за первый квартал 2018г. выявлены следующие наиболее типичные нарушения.

В нарушение п.57 Правил и требований Приложения 7 к Типовой конкурсной документации конкурсной комиссией неправильно подсчитываются баллы по критериям выбора поставщиков, в частности, по кри-

терию «Объем продуктов питания, приобретаемых у отечественных производителей», при расчете которых необходимо использовать данные о заключенных договорах на приобретение продуктов питания у отечественных производителей.

При этом, 80% приобретаемых товаров у отечественных производителей является обязательным условием. Конкурсными комиссиями отклоняются от участия в конкурсе заявки индивидуальных предпринимателей, как не соответствующие требованиям конкурсной документации, в связи с тем, что сумма внесенного обеспечения меньше 1 % от суммы, выделенной на конкурс, тогда как потенциальный поставщик подает заявку на участие в конкурсе только на определенные лоты.

Принятое в конкретном слу-

чае решение конкурсной комиссии нарушает требования п.43 вышеуказанных Правил и привело к не правомерному отклонению заявки индивидуального предпринимателя.

Организаторами конкурсов не разрабатываются и не утверждаются планы приобретения услуг.

В состав комиссии не приглашаются и не включаются представители государственного органа в сфере санитарно-эпидемиологического благополучия населения. Общее количество членов комиссии зачастую составляет четное число, тогда как их количество должно быть нечетным.

Установлены случаи, когда организаторами конкурсов на интернет-ресурсах размещаются кардинально разные протоколы об итогах конкурса, согласно которым победителем конкурса признаются разные потенциальные поставщики.

В нарушение п.21 Правил, Приложение 1 к ним в плане приобретения услуг или товаров не указывается финансовый год, на который он утвержден.

В нарушение п.8, пп.2 п.36 Правил Техническое задание, разработанное и утвержденное организаторами конкурсов, не соответствует форме Приложения 3 к Типовой конкурсной документации и в нем не указываются отдельные категории учащихся, для которых поставщик организует щадящее (диетическое) питание.

В нарушение п.46 Правил организации питания обучающихся вскрытие конвертов с документами потенциальных поставщиков производится позднее времени, указанного в объявлении, и при этом, в протоколе не отражаются причины такого изменения.

В нарушение требований Приложения 3 к Типовой конкурсной документации «Техническое задание» потенциальными поставщиками в качестве подтверждающих документов о соответствии качества продуктов прикладываются декларации соответствия, сертификаты, у которых истек срок действия и тем самым, потребительские свойства пищевых продуктов не соответствуют техническим рег-

ламентам в части безопасности пищевой продукции для детей.

В конкурсных заявках потенциальных поставщиков отсутствуют сведения и документы, подтверждающие стаж работы работников, в том числе поваров, заведующего производством, технолога, диетолога и др.

В конкурсных заявках потенциальных поставщиков отсутствуют заявки на участие в конкурсе (Приложение №5), составленные на государственном языке.

В конкурсных заявках потенциальных поставщиков в Приложении 5 «Заявка для физического лица» потенциальными поставщиками не указываются контактные телефоны, почтовый адрес поставщика, а также сведения о том, состоит ли физическое лицо в реестре недобросовестных участников государственных закупок, а также о наличии у физического лица близких родственников, обладающих правом принимать решение о выборе поставщика.

В нарушение п.60 Правил потенциальными поставщиками и не вносится обеспечение исполнения договора в размере 3% от общей суммы договора.

Департамент внутреннего государственного аудита по Карагандинской области по результатам мониторинга закупок услуг по организации питания учащихся направляет в адрес организаторов конкурса письма о необходимости повышения ответственности руководителей и должностных лиц за качественным проведением процедур закупок услуг питания.

Организаторам конкурсов, потенциальным поставщикам необходимо конструктивно воспринять вышеприведенную информацию с ее последовательным обсуждением и проведением целенаправленной работы по устранению и недопущению впредь нарушений, тщательному изучению вышеуказанных Правил и соблюдению их требований.

Г.КУЛАТАЕВА,
руководитель отдела аудита государственного сектора №1 Департамента по внутреннему аудиту по Карагандинской области

К сведению

Информационное сообщение касательно оценочной деятельности

С 13 июля т.г. вводится в действие Закон Республики Казахстан «Об оценочной деятельности в Республике Казахстан» (далее – Закон), подписанный Главой государства 10 января 2018 года.

В рамках данного Закона лицензирование в области оценочной деятельности заменено на сертификацию оценщиков палатами оценщиков.

Ввиду чего, в июне текущего года Министерством юстиции планируется проведение заключительных квалификационных экзаменов для получения лицензии на право осуществления деятельности по оценке имущества (за исключением объектов интеллектуальной собственности, стоимости нематериальных активов) и по оценке интеллектуальной собственности, стоимости нематериальных активов.

Кроме того, будет исключена функция по оказанию Министерством юстиции государственных услуг по выдаче лицензий на вышеуказанные виды деятельности в базе данных «Е-лицензирование».

Функции Министерства юстиции по государственному регулированию оценочной деятельности переданы в Министерство финансов.

Управление юстиции Бұқар-Жырауского района

Список №1

очередности льготной категории граждан Бухар-Жырауского района, нуждающихся в предоставлении жилья из государственного жилищного фонда

(Окончание. Начало в №№16, 18)

3	Бейсембаева Алена Васильевна	13.06.2013	3	с.Новостройка	11
4	Джукенова Кульстан Сайлауовна	16.08.2013	3	с.Новостройка	11
5	Айнекова Асемгуль Маратовна	09.09.2013	2	с.Новостройка	11
6	Омарова Ирина Дмитриевна	19.06.2014	2	с.Новостройка	3
7	Акжунусова НургульСерикболовна	15.06.2017	3	с.Новостройка	11
Кокпектинский с/о					
1	Бокейхан Алуа	08.10.2010	3	с.Кокпекты	11
2	Макарова Валерия Владимировна	21.12.2010	2	с.Кокпекты	11
3	Шаухарова Нургуль Жайлаубаевна	13.04.2012	4	с.Байкадам	11
4	Дүйсекеева Айсулу Сабиткалиқызы	17.06.2013	2	с.Байкадам	11
5	Абикенова Аяулым Сязбековна	12.09.2013	1	с.Кокпекты	2
6	Турдбай Хапилаа	18.09.2013	1	с.Сарытобе	5
7	Смаилов Ергазы Серикжанович	18.10.2013	4	с.Кокпекты	1/1
8	Скибицкая Елена Евгеньевна	29.05.2014	3	с.Кокпекты	11
9	Макенова Самал Магрупповна	18.07.2014	5	с.Байкадам	11
10	Касенбекова Жанылжан Толоеовна	14.08.2014	1	с.Байкадам	5
11	Мейрманова Сауле Азимхановна	10.09.2014	7	с.Сарытобе	9
12	Лепихова Анастасия Александровна	22.09.2014	2	с.Кокпекты	11
13	Кригер Татьяна Владимировна	05.11.2014	2	с.Кокпекты	11
14	Бекижанова Саида Карибаевна	12.11.2014	2	с.Кокпекты	11
15	Микрокова Римма Владимировна	20.11.2014	3	с.Кокпекты	11
16	Крук Екатерина Игоревна	02.02.2015	2	с.Кокпекты	11
17	Делимова Татьяна Игоревна	19.02.2015	2	с.Кокпекты	11
18	Кокушева Райхан Серикбаевна	17.03.2015	1	с.Кокпекты	11
19	Кабиева Меруерт Шымырбаевна	01.07.2015	3	с.Байкадам	11
20	Евгенок Ольга Сергеевна	17.07.2015	2	с.Кокпекты	11
21	Токмагамбетова Ардак Табанжолловна	11.08.2015	2	с.Кокпекты	11
22	Крестьянова Сабина Владимировна	28.09.2015	2	с.Сарытобе	11
23	Асылбек Меруерт Жагыпарқызы	25.01.2016	3	с.Кокпекты	11
24	Сархад Еркежан	03.02.2016	2	с.Сарытобе	11
25	Высоцкая Кристина Викторовна	06.04.2016	2	с.Байкадам	11
26	Омарханов Кайрат Маралович	24.06.2016	1	с.Кокпекты	2
27	Базей Ахшимпу	15.06.2017	6	с.Сарытобе	9
28	Гриценко Светлана Юрьевна	13.12.2017	2	с.Кокпекты	11
29	Жыргай Кумисжан	09.01.2018	3	с.Байкадам	11
Корнеевский с/о					
1	Башаева Жанна Аманбаевна	24.02.2010	2	с.Керней	3
2	Сармантаева Сауле Куанышевна	29.06.2011	3	с.Керней	11
3	Адилбаева Саягуль Кайроллаевна	12.03.2013	5	с.Алгабас	11
4	Молдахмет Дамыс	22.02.2018	5	с.Керней	2
Бухар-Жырауский с/о					
1	Есимканова Айман Кенесовна	18.09.2013	3	с.Шалкар	11
Петровский с/о					
1	Сапаргали Нарау	04.10.2006	3	с.Петровка	11
2	Қапаш Құсайын Шыңжырбайұлы	21.06.2011	4	с.Жанакала	2
3	Жангожина Ботагоз Каратаевна	01.02.2013	1	с.Жастлек	2
4	Тункур Алмагул	14.03.2014	6	с.Петровка	9
5	Нысанбай Бижамал	14.04.2014	5	с.Петровка	7
6	Букей Сахит	02.05.2014	3	с.Петровка	7/5
7	Акимова Назимгуль Аманжоловна	04.05.2014	2	с.Жастлек	11
8	Суралова Алданыш Салькеновна	30.06.2014	2	с.Жастлек	11
9	Мекенбай Айгул	16.03.2015	2	с.Жанакала	11
10	Шокей Гүлденген	14.03.2018	6	с.Петровка	9
Ростовский с/о					
1	Исахан Хурманхан	22.05.2008	5	с.Ростовка	9
2	Тугдэрхан Елеусиз	12.08.2011	5	с.Кызылжар	2
3	Петрова Александра Петровна	03.02.2016	2	с.Ростовка	11
Гагаринский с/о					
1	Шопбай Тологен	21.04.2008	8	с.Садовое	3
2	Асет Цэнгэлхан	23.07.2012	8	с.Садовое	9
3	Оразия Еркин	25.07.2012	8	с.Садовое	9
4	Нурахмет Бауржан	27.06.2016	1	с.Гагаринское	2
5	Бавыкин Николай Николаевич	30.11.2016	1	с.Гагаринское	3
6	Болат Гульнур	22.12.2017	2	с.Садовое	11
Умуткерский с/о					
1	Нурмаганбетова Индира Дюсенбайевна	14.10.2010	3	с.Умуткер	11
2	Сұлтан Дариға Оралқызы	18.11.2014	8	с.Умуткер	9
3	Касимова Жаннур Кабдрахмановна	29.01.2015	7	с.Умуткер	9
с/о Баймырза					
1	Турсунов Шерали Кыдыралиевич	26.02.2009	8	с.Баймырза	1/1
2	Хинаят Саутхан	18.08.2010	6	с.Баймырза	9
Акбелский с/о					
1	Какубаева Орынбасар Маратовна	16.11.2012	3	с.Акбел	11
2	Айгожина Гулим Амангельдыевна	03.12.2013	3	с.Акбел	11
3	Алдангоровна Мейрамгуль Амангельдыевна	17.02.2014	4	с.Курама	11
4	Нукунов Григорий Жамнович	11.09.2014	1	с.Акбел	5
Центральный с/о					
1	Съезхан Камесхан	17.09.2007	4	с.Андрениковка	11
2	Павлова Елена Владимировна	20.07.2015	5	с.Центральное	9
3	Данилкина Вероника Александровна	25.07.2016	2	с.Центральное	11
п. Г. Мустафина					
1	Ляшенко Анатолий Дмитриевич	02.11.2004	4	ст.Нуринаская	1/1
2	Ахмеджанов Марат Сагнаевич	02.11.2004	5	ст.Нуринаская	1/1
3	Иргали Халел	23.12.2008	2	п.Г.Мустафина	5
4	Акмуридина Бакыт Жапарбаевна	30.01.2012	1	п.Г.Мустафина	5
5	Оспанова Жаннат Канатовна	13.06.2012	8	ст.Нуринаская	3
6	Букар Харылгаш	04.04.2013	6	ст.Нуринаская	9
7	Михневская Кристина Юрьевна	12.04.2013	3	п.Г.Мустафина	11
8	Головина Елена Александровна	07.06.2013	1	п.Г.Мустафина	2
9	Сколкова Ирина Олеговна	30.07.2013	1	п.Г.Мустафина	2
10	Аубакирова Айгуль Кемельбековна	04.09.2013	2	п.Г.Мустафина	11
11	Байтурова Гулзада Астанабековна	23.09.2013	7	п.Г.Мустафина	9
12	Толкачева Галина Дмитриевна	30.09.2013	1	п.Г.Мустафина	5
13	Михель Екатерина Александровна	30.09.2013	2	п.Г.Мустафина	11

14	Бараненко Александра Геннадьевна	04.11.2013	5	ст.Нуринаская	11
15	Шевченко Оксана Николаевна	07.11.2013	1	п.Г.Мустафина	2
16	Сэгэнбай Насихат	20.11.2013	1	ст.Нуринаская	5
17	Данильченко Оксана Геннадьевна	16.04.2014	1	п.Г.Мустафина	2
18	Быстрова Ирина Владимировна	04.06.2014	4	п.Г.Мустафина	11
19	Мукашева Асем Саруаровна	28.01.2015	2	п.Г.Мустафина	11
20	Атыкова Гульден Сагантаевна	19.11.2015	3	п.Г.Мустафина	11
21	Шалкарбеков Исагали	25.05.2016	1	ст.Нуринаская	2
22	Жаппаров Нурсент Айганович	05.09.2017	2	ст.Нуринаская	1
23	Шаукенова Лиана Маратовна	06.09.2017	2	п. Г. Мустафина	11
24	Ткач Светлана Викторовна	27.02.2018	7	п. Г. Мустафина	9
Тогызкудукский с/о					
1	Жунусова Карлыгаш Кенжебаевна	01.03.2012	4	с.Тогызкудук	3
2	Барат Баршагул	05.03.2012	7	с.Тогызкудук	9
3	Мубарак Касту	04.04.2012	2	с.Тогызкудук	5
4	Хуаныш Маржангул	31.01.2013	4	с.Тогызкудук	11
5	Хазез Серик	29.01.2016	1	с.Тогызкудук	2
6	Сайлау Гулнар	25.05.2017	7	с.Тогызкудук	9
с.Жанаталап					
1	Акмолда Хабас	26.09.2006	1	с.Жанаталап	5
2	Шадет Алей	09.02.2007	7	с.Жанаталап	5
3	Жамбай Роза	07.04.2008	5	с.Жанаталап	9
4	Хуанган Айнагуль	01.06.2012	4	с.Жанаталап	2
Самаркандский с/о					
1	Шукирхан Нагашбай	11.08.2009	2	с.Самарканд	2
2	Жумахан Ертуган	15.05.2013	1	с.Самарканд	2
3	Хуанган Худайбергген	05.06.2015	2	с.Самарканд	2
4	Дзяевич Наталья Викторовна	06.04.2016	2	с.Самарканд	11
Белагашский с/о					
1	Алдангуров Нурахмет Камашевич	28.10.2013	7	с.Аюлы	2
2	Ахметова Шолпан Асетовна	17.07.2015	2	с.Белагаш	11
с.Ботакара					
1	Мустафина Зауреш Кыздарбековна	11.03.2013	3	с.Ботакара	11
2	Байжанов Омиржан Бураканович	13.07.2016	1	с.Ботакара	2
Доскейский с/о					
1	Ахметова Гульназ Толегеновна	06.03.2012	2	с.Доскей	11
2	Аубакирова Саулеш Махметовна	19.06.2012	2	с.Доскей	2
3	Түсіп Меруерт Түсіпқызы	01.08.2012	2	с.Доскей	11
4	Уалибекова Бибысара	01.08.2012	1	с.Доскей	5
5	Думбаева Насип Айдаровна	24.09.2012	3	с.Доскей	11
6	Оспанбекова Бакытгуль Кадыровна	05.12.2012	2	с.Доскей	2
7	Сулейменова Айнаш Олжатаевна	31.01.2013	2	с.Доскей	2
8	Догадова Айжан Карибаевна	01.02.2013	7	с.Трудовое	9
9	Азарова Оксана Николаевна	19.05.2014	3	с.Доскей	11
10	Стахарнова Валентина Алексеевна	08.08.2014	2	с.Доскей	11
11	Маханова Жанна Мятковна	26.09.2014	3	с.Трудовое	11
12	Слепова Марина Александровна	17.10.2014	4	с.Доскей	11
13	Аждарова Кульба Джанзаковна	22.12.2014	1	с.Доскей	5
14	Сариди Мария Александровна	23.12.2014	2	с.Доскей	11
15	Полуэтов Сергей Александрович	30.01.2015	1	с.Доскей	2
16	Искакова Алия Сериковна	06.02.2015	6	с.Доскей	11
17	Жалел Аяулым Берикқызы	11.03.2015	2	с.Доскей	11
18	Губина Элина Анатольевна	06.05.2015	2	с.Доскей	11
19	Жумабекова Карлыгаш Даулетхановна	23.05.2016	2	с.Доскей	11
20	Жумашов Боранбай Кикбаевич	30.05.2016	5	с.Доскей	11
21	Исина Махаббат Сериккалиевна	08.06.2016	2	с.Доскей	11
22	Ахметова Зауре Аубакировна	23.11.2016	1	с.Доскей	5
23	Кабкенова Гаунар Сапарқызы	28.04.2017	5	с.Доскей	3
24	Битанатова Зарина Канатовна	24.05.2017	4	с.Доскей	11
25	Холзакова Наталья Борисовна	07.02.2018	4	с.Доскей	11
Актюбинский с/о					
1	Дауленова Гульнара Мылтыкбаевна	08.11.2011	6	с.Интымак	3
2	Смагулова Салима Жанатовна	25.01.2012	5	с.Интымак	3
3	Джаксыбекова Нургуль Ескермесовна	02.04.2013	2	с.Актобе	11
4	Сарсейк Гульзат Шымырбаевна	16.01.2018	4	с.Актобе	3
Кызылканский а/о					
1	Хожа Уатхан	15.02.2012	1	с.Кызылкан	2
Каражарский с/о					
1	Хурар Арман	15.03.2012	1	с.Каражар	2
Шешенкаринский а/о					
1	Селоменова Анастасия Павловна	05.11.2012	6	с.Шешенкара	9
2	Орлова Александра Геннадьевна	28.11.2013	2	ст.Адицу	11
3	Аубакирова Аида Жанатовна	15.10.2014	4	с.Шешенкара	11
4	Джапарова Бибигуль Нуркеновна	08.08.2017	4	с.Шешенкара	11
п.Кушоқы					
1	Уланова Сания Жасулановна	28.05.2013	2	п.Кушоқы	11
2	Бексултанов Марат Советович	11.10.2013	1	п.Кушоқы	2
3	Попов Иван Иванович	22.06.2016	1	п.Кушоқы	1/1
Новоузенский с/о					
1	Клеклер Гарий Петрович	05.05.2014	1	с.Новоузенка	2
2	Султабаева Тулеутай Ақтайлаковна	05.05.2014	1	с.Новоузенка	2
3	Баснер Бота Жумагалиевна	28.03.2016	6	с.Новоузенка	9
4	Ющичина Леся Станиславовна	15.08.2017	2	с.Новоузенка	11
с.Суыксу					
1	Сулейменов Серик Канатович	17.11.2014	4	с.Суыксу	2
2	Алмесова Сандугаш Укибаевна	28.06.2016	3	с.Суыксу	2
с.Каракудук					
1	Хамитов Муратбек Сапарович	25.02.2015	1	с.Каракудук	2
с/о Тузды					
1	Минчик Анастасия Михайловна	11.03.2015	4	с.Тузды	11
2	Калымова Кристина Александровна	14.04.2015	4	с.Тузды	11

Б.ДЮСЕКЕЕВ,
руководитель
отдела ЖКХ, ПТ и АД
Бухар-Жырауского района

Ел бірлігі мен ынтымағының жыршысы

Қазақ әдебиеті тарихынан елеулі орын алып, артынан өшпес мұра қалдырған XVIII ғасыр

әдебиетіндегі аса көрнекті жыраулардың бірі - Бұқар жырау Қалқаманұлының толғауларында өзі бастан кешіріп отырған алмағайып заманның келбеті бар болмысымен суреттеліп, өмір құбылысы мен дүние заңдылықтары, елдің әлуметтік жағдайы кең тыныспен жырланады.

Бұқар жырау шығармаларында адамды игі істерге тәрбиелеумен қатар, адамгершілік асыл қасиеттер - бауырмалдық, адалдық, әділдік мәселелері сөз болады. Жырау «Ежелгі дос жау болмас», «Жар басына қонбаңыз», «Жал құйрығы қаба деп» және тағы басқа толғауларында жақсы мен жаман, білімділік пен надандық, жалпы ізгілік мәселелерін қамтыған. Сонымен қатар, Бұқар бабамыз ел тағдырын, ел бүтіндігін, бейбіт өмірін, ел тәуелсіздігін де өз жырына арқау ете білген.

Елдің бүтіндігі мен бірлігі бұзылмас үшін ең алдымен ағайын адамның татулығын көздеп, «ағайынның аразы, елдің сөнін кетіретер», - деп толғайды. Егер ағайын адамның арасында араздық болмаса, ел бірлігі де бұзылмақ емес. Ақылгөй абыз, дана жырау «Жаманмен жолдас болсаң, көрінгенге күлкі етер, жақсымен жолдас болсаң, айырылмасақ серт етер» - деп жақсы мен жаман адамның айырмашылығын салыстыра отырып суреттейді. Ол өзінің өлеңдерінде ағайыншылықты, татулықты, достықты үгіттейді, өзіміздіктен сақтандырады. Бұқар бабамыздың шығармаларынан нәр ала отырып, көркем әдебиетке, өнерге, өмірге деген құштарлығын оянады. Өз заманында халқы ардақ тұтқан Бұқар бабамыздың мұрасы мәңгі жасай бермек.

Алмагүл БИСОЛТАН,
Байқадам орта мектебінің бастауыш сынып мұғалімі

Мерейтойларға арналды

Салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында Ботақара кентіндегі Ю.Гагарин орта мектебінде қазақтың ұлы жырауы Бұқар Қалқаманұлының 350 жылдығы және Ұлы Жеңістің 73 жылдығына орай аудандық білім бөлімінің кәсіподақ комитеті мен аудандық дене шынықтыру және спорт бөлімінің ұйымдастыруымен ұстаздар арасында мектепаралық спорттық шаралар өткізілді.

Аудан бойынша спорттық шараға 12 орта мектеп ұстаздары қатысып, түрлі спорттық ойындардан - волейбол, үстел теннисі, тоғызқұмалақ және шахматтан бақ сынасты.

Қазылар алқасының әділ шешімімен әр спорттық ойын түрлерінен жеке-жеке жеңімпаздар анықталып, олардың барлығы арнайы кубоктармен, мадақтама қағаз және медальдармен марапатталды. Осы спорттық шарада жалпы командалық орындарға ие болған ұстаздар командасын айтар болсақ, Елтай орта мектебінің ұстаздар ұжымы алға суырылып шығып, осы ойын түрлерінен бас жүлдені иеленіп, кубок, медаль, мадақтама қағаз және 50000 теңге ақшалай сыйлықпен марапатталса, 2-ші орынды Тоғызқұдық орта мектебінің ұстаздар ұжымы иеленіп, кубок, медаль, мадақтама қағаз және 40000 теңге ақшалай сыйлықпен, ал Шешенқара орта мектебінің ұстаздар ұжымы 3-ші орынды иеленіп, кубок, медаль, мадақтама қағаз және 30000 теңге ақшалай сыйлықпен марапатталды.

С.ДОСМАҒАМБЕТОВ,
Елтай орта мектебінің дене шынықтыру пәнінің мұғалімі

Военно-патриотическое воспитание

Мы - патриоты Казахстана!

Патриотическое воспитание школьников - это систематическая и целенаправленная деятельность по формированию у учащихся высокого патриотического сознания, чувства верности своему Отечеству, готовности к выполнению гражданского долга и конституционных обязанностей по защите интересов Родины.

Патриотическое чувство свойственно всем национальностям и народностям. А зарождается патриотическое формирование с родственных чувств в своей семье к маме, папе, бабушке, дедушке и дальним родственникам. Это первая ступень формирования патриотизма.

Вторая ступень идет через воспитание любви к малой родине - деревне, городу, ученическому коллективу, местным традициям и истории. Без чувства малой родины нет большого патриотизма.

Третья ступень формирования патриотизма - воспитание любви к Отечеству, обществу, народу, их истории, культуре, традициям. Таким образом, начинается процесс формирования патриотизма в семье, любовь к родине, его - финал.

И в нашей школе в рамках реализации программы «Рухани жаңғыру» и национальной идеи «Мәңгілік Ел» был проведен месячник по военно-патриотическому воспитанию. Совет старшеклассников школы совместно с учителями провели заседание, где рассмотрели вопросы организации месячника по военно-патриотической работе. Лидеры школьного ученического совета были единодушны в том, что главная цель патриотического воспитания молодежи - формирование у учащихся гражданской позиции, чувства любви к Родине и огромного уважения к ратным и трудовым подвигам представителей старших поколений.

Выбрали девиз месячника военно-патриотической работы - «Мы - наследники Победы, славу Родины храним!». Также совместно запланировали мероприятия, тематические классные часы и уроки мужества, встречи с ветеранами труда, воинами-интернационалистами, проведение акции «Бессмертный полк», смотр строя и песни, праздничные концерты, спортивные соревнования, выпуск стенных газет и различные творческие конкурсы.

4 мая состоялся традиционный для школы смотр строя и песни, посвященный Дню защитника Отечества. Целью конкурса было развитие у подростков гражданственности, патриотизма, формирование у подрастающего поколения патриотического сознания, чувства верности своему Отечеству, готовности к защите его интересов. В смотре приняли участие обучающиеся с 5 по 10 классы. Отряд каждого класса подготовил выступление по строевой подготовке, которое оценивалось по следующим показателям: дисциплина строя, внешний вид, выполнение перестроений и поворотов, строевой шаг, исполнение строевой песни, действия командира. Для проведения судейства были приглашены: Шоланов С.Д. - учитель НВП, Кусаинов Т.М. - учитель физкультуры, Мукушева Ж.С. - учитель музыки. Отряды по очереди выполняли элементы строевой подготовки: расчёт по порядку и на первый-второй, строевой шаг на месте и в движении, повороты направо, налево, кругом, перестроение в две шеренги, прохождение в колонне по два с песней.

Мероприятие прошло на одном дыхании, но конкурс есть конкурс. Победили сильнеешие. По результатам смотра строя и песни места распре-

делились следующим образом: в среднем звене первое место занял отряд 6А класса, в старшем звене - 10А класс.

Уже третий год в школе живет традиция проведения марш-парада, посвященного Дню Победы. 7 мая учащиеся школы с 1 по 11 класс с цветами, шарами, флажками с портретами ветеранов, погибших в Великой Отечественной войне, парадным маршем направились на главную площадь села к памятнику, где провели митинг.

На митинге прозвучали слова благодарности всем ветеранам, труженикам тыла, детям войны за мирное небо над головой. Также прозвучали поздравительные слова от председателя Совета

ветеранов С.В.Браун.

Участники митинга почтили минутой молчания память погибших в годы войны, затем состоялось возложение венков, цветочных гирлянд к обелиску.

Учащиеся школы и жители села посмотрели праздничный концерт, посвященный Дню Победы. На праздничном концерте «Салют Победе!», прошедшем в нашей школе, прозвучали теплые слова в адрес ветеранов от коллективов художественной самодеятельности школы, детского сада, села. Прозвучали стихи и песни о

войне, о Великой Победе.

Военно-патриотический месячник продолжил праздничный концерт в школе. Песни военных лет, сопровождавшиеся красивыми видеороликами и слайд-шоу, танцевальные номера и чтение стихов в исполнении наших учеников завораживали зрителей, будто перенося их в то страшное, но значимое в истории время.

В заключение хотелось бы отметить, что работа всего педагогического коллектива школы по военно-патриотическому воспитанию требует дальнейшего совершенствования, углубления по всем направлениям, главный итог которой - выпускник школы-патриот, надёжный будущий защитник Родины! Профессия - Родину защищать навсегда останется для всех поколений казахстанцев социально значимой, исполненной высокого, благородного смысла.

Г.ЖУМЕКЕНОВА,
К.КАПАШЕВА,
заместители директора по воспитательной работе Уштобинской СШ

Туған жер

В селе Ново-стройка, в небольшой девятилетней школе прошло знаменательное событие - открытие школьного музейного уголка в рамках программы «Рухани жаңғыру» в честь С.Ельгизекова - земляка, участника афганской войны. Серик Ельгизеков погиб, выполняя свой гражданский долг.

Каждый из сотен тысяч прошедших через эту войну стал частью Афганистана, частью его земли. А Афганистан стал частью каждого воевавшего там. Эта война - незаживающая рана в душах людей, воевавших там, ждавших своих сыновей, мужей, братьев и сестер...

Открытие школьного музейного уголка состоялось 8 мая. На открытие музея была приглашена сестра Серика Галина Тулебековна, которая приехала из города Алматы, старейшины поселка, мулла, уважаемые люди села. Учащиеся школы выступили перед гостями с праздничной программой. При-

Школьный музейный уголок

сутствующие почтили память солдата. Учитель истории Маржан Сайфулова подготовила видеоролик, посвященный зем-

ляку. В нашем селе имя Серика Ельгизекова носит и улица, на которой когда-то жил наш зем-

ляк. В селе сейчас проживают брат и сестренка Серика Ельгизекова.

Родные и близкие выразили глубокую благодарность директору школы А.С.Мусиной и коллективу школы за то, что в школе всегда помнят и чтят героя афганской войны, проводят патриотическое мероприятие, посвященные Серик, приглашают родных и участников войны на торжественные линейки, передают от поколения к поколению нить памяти о своем земляке-солдате.

С.СУЛЕЙМЕНОВА,
заместитель директора по воспитательной работе СШ
им.С.Ельгизекова

Ардагерлерге - тағзым

Әрбір адам үшін ақ таңының арайлап атқанынан артық бақыт жоқ. Көк аспанда ақ кептерлер шарықтап, тыныштық орын алған жерде атқарған еңбек те өнімді, ішкен тағамың да сіңімді, аспанға шарықтаған

әуендер де ерекше сезімге бөлейді.

Қоғамымызда "соғыс" атты зұлматтың кесірі тимеген бір де бір отбасы жоқ деп айтсақ артық болмас.

Қаһарман аталарымыздың төл мерекесі - Ұлы Жеңістің 73 жылдығына орай ауданымыздың көптеген мекемелерінде мәнді де мағыналы шаралар өткізілді. Олардың өткізілу мақсаты - жас ұрпақты соғыс тарихымен қанықтыру, осы қанды зұлматтағы аталарымыздың ерліктері, олардың маңдай терімен келген жеңістерін бағалау, өз елін, жерін, ата-анасын сүюді сіңіру болатын.

№1 қазақ тірек мектебінің акті залында оқушылар мен ұстаздар, қонақтар жиналды. "Өшес даңқ жауынгерлері" атты иллюстрацияланған кітап көрмесі, "Отан үшін от кешкендер" фотоқұжаттық көрме мен слайд, "Естелік кітабы" слайды, "Соғыс

адам жүрді.

Фашистермен шайқастарда барлық планетада 50 млн. адам қаза тапты, ал Кеңес одағының шығыны - 27 млн. адам болды. Міне, осындай сандар өздері үшін сөйлейді. Шығындар қомақты, олар - құрылмаған

сахна төрінен Әділхан Төлегенов оқыды. "Жеңіс күні" бейнеліпі жиналғандардың назарына ұсынылды. Ю.Гагарин атындағы мектеп бишілері "Катюша" биін орындап, көрермендер көзайымына айналды.

Бұқар жырау ауданының архиві соғыс ардагерлерінің архивтік құжаттарын жинайды. Аталмыш мекеме қызметкерлері "Бұқар жырау ауданының Ұлы Отан соғысы ардагерлерінің" архивтік қорының жеке құжаттарын коллекциялауды қалыптастыруда. Осы күні жиналған оқушыларға үлгі қылып аудан тұрғындары Құбайдолла Айсановтың, Көшен Санаубаровтың, Николай Платунов, Қасен Түспековтердің өмір жолдарына тоқталу үшін аудандық архив қызметкерлері А.Жұмагелдина мен А.Балпанова жұртшылық алдына шықты.

"Ерлігі үшін", "Соғыстағы еңбегі үшін", "1941-1945 жылдардағы соғыс ардагері", "Германияны жеңгені үшін", "В.И.Лениннің туғанына 100 жыл толу құрметіне" мерекелік медальдарымен, Бірінші дәрежелі Отан соғысы орденімен, ҚР Құрмет грамотасымен, "Мемлекеттік банктің үздігі" төсбелгісімен марапатталған. 2005 жылы аудан әкімінің ұсынысымен "Бұқар жырау ауданының Құрметті азаматы" атағы берілген.

Санаубаров Көшен ағаның өмір жолы туралы айтылып болған соң, жұбайы Айтбала Шайменқызы сөз алып, жарымен тату-тәтті 45 жыл өмір сүргенін, оның банк бастығы болғанын, өмірге 4 бала әкеліп, олардан 13 немере, 5 шөбере көргенін, жуырда үшінші баласы - орталық ауруханадағы дәрігерлер Айдос пен Гауһардың қолдарына келіп, мейірімдеріне бөленіп, тіршілік етіп жатқанын тебірене айтты. Енді ешқашан соғыс болмасын, тыныш заман болсын деп сөзін аяқтады.

Айсанов Құбайдолла ағамыздың өмір жолы да жастарға үлгі боларлық. Жастайынан ауыл жұмысына жегілген. Кейіннен Ворошилов аудандық ішкі істер бөліміне милиционер болып қабылданады. 1942 жылы Қызыл Армия қатарына алынып, атқыштар полкының сапері болған. Мәсеуден Венаға дейін 1-ші, 2-ші Брянск және 3-ші Украин майдандарына қатысты. Орлов-Курск шайқасынан кейін Одесса, Измаил қалаларындағы объектілерді, Молдавия, Болгария, Венгрия, Румыния мен Австрия аумақтарын минадан тазартқан.

Сержант Құбайдолла Айсанов 2-ші дәрежелі Отан соғысы орденімен, 1,2,3 дәрежелі "Мінсіз қызметі үшін", "Жауынгерлік еңбек үшін", "1941-1945 жылдардағы Ұлы Отан соғысындағы ерлігі үшін", "Измаилды алғаны үшін", "Германияны жеңгені үшін" медальдарымен, "Үздік сапер-минаны", "Милиция үздігі" белгілерімен марапатталған.

Құбайдолла аға жары Шәмширамен 70 жыл бойы тату-тәтті өмір сүріп, он баланы өмірге әкелді. Бүгінде олардың барлығы да білімді мамандар, елінің дамуы жолында еңбек етіп жүр.

Майдангердің баласы Сара Айсанова сөз алып, толқып тұрып осынау габратты шараны ұйымдастырушыларға өзінің үлкен алғысы мен ризашылығын білдірді. Бұл майдангерлерге емес, өскелең ұрпаққа керек екенін айтты. Сандық технология дамыған мына заманымызда "Подвиг народа" сайтына кіріп, одан көптеген мәліметтер алғанын, Украина Президенті

шайқасына, Қиыр Шығыс майданына қатысып, Уссури өзенінен өтіп Мишань, Гирин, Янцзы, Харбин қалаларын азат етуге қатысты. "Отан соғысының 2-ші дәрежелі орденімен, "За победу над Японией", "Жеңістің 30,40, 50, 60 жылдығы" медальдарымен марапатталған. Соғыс ардагері Қасен ата жары Рысбаламен 10 бала тәрбиелеп өсіріп, 24 немере, 27 шөбере сүйген. Сумский Алексей ардагерлер туралы тебіреністі жолдарын айтып, олар - бүгінгі жастар үшін керемет үлгі екенін баса айтты. Мәрзия Бұхтаева апайымыз өзінің жүрежарды сөздерінде Көшен ағамен бірге

жылдарындағы музыкалық бейнебаян" осы шараға жиналғандар үшін құнды дүние болып табылып, жан сарайына ерекше

шаңырақтар, өрбімеген ұрпақтар, тербелмеген бесіктер.

"Уақыт - емші" дейді аталарымыз. Майданнан жаралы қай-

есер сыйлады. Еске алу шарасына Бұқар жырау аудандық мұрағаты да өз үлесін қосып, жерлес жауынгерлер - К.Санаубаров, Қ.Айсанов, Н.Платунов, Қ.Түспековтардың архивтік құжаттарын жинақтап, жиналғандар назарына ұсынды.

Ел басына күн туғанда анасын, бауыр еті баласын, кіндік қаны тамған қасиетті жерін жаудан қорғау - ер-азаматтың абыройлы борышы. Осынау майдан өмірге әкелген "Жеңіс вальсі" сахнадан төгіліп, мереке шаттығын одан әрі асқақтатқандай. Әрі мұңды, әрі қуанышты бұл мереке жүректер қағысын жиілетіп, көздерге жас моншақтарын ілді. Ботақара кенті өнер мектебінің бишілері "Қазақ биін" билеп, көкмайша шалғында бүршік жарған бейшешек гүлдерін көз алдыға әкелді.

Бәрі қалай басталған еді? Осы сұраққа жауап берер бейнеролик балалардың көз алдында өтіп жатты. Бұл майдан кеңістігіне 61 мемлекет тартылды. 40 мемлекет аумағында әскери қимылдар жүргізілген, барлық елдің әскери күштерінде қолдарын қару ұстаған 110 млн.

тқан, аман келгендер отбасы құрды, жүдеген ауылының тұрмыс-тіршілігін көтеруге білек сыбана кірісті. Бірақ, қанша жыл өтсе де, жүректердегі сыздаған жараның орны жазылмақ емес. Бірінің әкесі, енді біреудің баласы қалған майдан даласынан әлі де жаңғырық естілуде. Осы күнге дейін қаһарман жауынгерлердің ерліктері үшін шет елдерден наградалар келуде. Ол марапаттар майдангерлердің отбасыларына тапсырылады.

512 майдангер Кеңес Одағының батыры атанды. Тылда қызу еңбек толассыз жүріп жатты. Майдангерлерге жылы қолғаптар, шұлықтар тоқылды, бой киімдер тігілді. Мал өнімдерін, нанды да, басқа азықты азықты да ауыл адамдары өндіріп жатты. "Бәрі де жеңіс үшін" деген жазулармен эшелондар майдан даласына ағылып жатты. Осындай жанашырлықтың, мейірімділіктің, жылылықтың арқасында жауынгерлер фашист басқыншыларын келген жеріне қуып тастап, Рейхстағқа ту ілді.

Қасым Аманжоловтың "Үстімде сұр шинелім" өлеңін

Л.Кучманың Ұлы Отан соғысының аяқталғанына 60 жыл толуына орай мерекелік медалі отбасына табысталғанын мақтанш сезімімен жеткізді. Сонан соң өз орындауында "Әке туралы әнді" айтып берді. Шара бірауық қуанышты, енді бір сәт мұңды болып, жанарларға жас толтырды.

Ауданымыздың сыйлы азаматы Қуатжан Елемесов аға енді соғыс болмасын, ол қаншама адамның өмірін жалмағанын, жаралы болып келгендер де көп болғанын, енді аспанымыз ашық, халық іргесі бүтін болсын деген ақжарма тілегін айтты жиналғандарға.

Николай Алексеевич Платунов 1924 жыл туған. Әскер қатарына 1940 жылы алынды. Киевті, Венгрияны, Румыния мен Чехословакияны жаудан азат етуге қатысты. "Соғыстағы еңбегі үшін", "Еңбек ардагері", "Ұлы Отан соғысындағы Жеңіске 20 жыл, 30 жыл, 40 жыл, 50 жыл, 60 жыл, 65 жыл",

қызмет еткенін, ол кісінің өз ісінің білгірі, баршаға тәрбиелілік пен білімділік, ізеттіліктің эталоны екеніне тоқталды. Өңгіме өрбіген кейіпкерлердің барлығын да білетінін, олардың ерліктері, адамгершіліктері алдында бас иетінін, осында отырған жас балаларға өсіңдер, өніңдер, осы аталарыңдай жақсы азаматтар болындар деген ізгі тілегін білдірді. Шараның қорытындысында өнер мектебінің ұстазы Ж.Аяпбергенова "Прощай, любимый город" әнін орындап берді.

Майдангерлер туралы "Естелік кітабы" үш рет басылып шыққан. Ұлы Жеңістің 75 жылдығына орай толықтырылған "Естелік кітабы" мен Ботақара кентінің ардагерлеріне арналып жаңа обелиск жасалатын болады.

Міне, Ұлы Жеңіс мерекесі қарсаңында өткен осындай тағылымды шара жас ұрпаққа өте көп әсер берді деп ойлаймыз. Шара ұйымдастырушылары көп

"СССР Қарулы Күштеріне 50 жыл, 70 жыл" марапаттарымен аталып өткен. "Совет милициясының 50 жылдығы", "Астанаға 10 жыл" медальдарына, "Қазақстан Республикасы Төтенше жағдай Министрлігінің Құрметті ардагері атағына ие болған.

Ардагердің баласы Владимир Платунов та тебіреніспен әкесі жайлы ой толғап, ұйымдастырушылардың атына ризашылығын айтты.

Түспеков Қасен Ленинград

ізденіп, майдангерлердің отбасыларымен тікелей қарым-қатынас жасап, ұрпақтарын қонақ ретінде шақырып, қолдарына естелік сыйлықтар табыстады. Осындай тамаша шараны ұйымдастырушыларға мың алғыс.

Қ.АХМЕТОВА

Д.Торжановтың суреттерінде: жас ұрпақ - тамашалау мен би сәтінде, С.Айсанова; естелікке сурет.

Ақпараттық сауаттылық - заман талабы

Ростовка тірек мектебі (РО) базасында «Бейнелі карта» жобасы аясында Қарағанды облысындағы білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығы мен Бұқар жырау аудандық білім бөлімі бірлесе ұйымдастырған «География сабақтарында оқу жұмысының интерактивті құралдары» тақырыбында облыстық семинар өткізілді.

Семинардың ұйымдастырылу мақсаты - бейнелі карта арқылы география сабағында оқушылардың зейінін, танымдық қабілеттерін, қызығушылықтарын дамыту және өмірде алған білімдерін іс жүзінде қолдана алу аспектілерін қалыптастыру болып табылады.

Аталған семинарға Жаңаарқа, Осакаровка, Нұра, Шет, Ақтоғай және Қарқаралы аудандарының орталықтарынан және Ростовка тірек мектебі (РО) магниттік мектептерінен география пәні мұғалімдері қатысты. Қатысушылар назарына 2 практикалық сабақ, 2 сыныптан тыс іс-шара саяхат сабақ, «Тарих тағылымы - ұрпаққа аманат», мектептің тарихи-өлкетану мұражайының жұмысымен таныстыру - интеграциялық оқыту және «География сабағында интерактивті ресурстарды қолдану» атауымен тренинг ұсынылды.

Семинар барысында ауданның озық тәжірибелі мұғалімдері сандық ресурстарды сабақ барысында тиімді пайдалану жолдарын көрсетіп, интерак-

тивті құралдарды қолдану тәжірибелерімен бөлісті. Практикалық және сыныптан тыс сабақтарды өткізу барысында педагогтар интерактивті және Google карталар, LearningApps.org интерактивті модульдерін сабақ үдерісінде қолдана отырып, оқушылардың тақырыпты терең игеруге және теориялық білімдерін практикалық жұмыстармен жетілдіре түсулеріне мол мүмкіндіктер ашты. Сонымен қатар, сабақ барысында оқушылар топтық жұмыс, жеке дара деңгейлік тапсырмалар орындап, телефон қосымшасына жүктелген бағдарлама арқылы сынақ сұрақтарға жауап берді, ерекшелігі - сынақ нәтижесі орталық интерактивті тақтада қысқа уақыт ішінде мониторинг ретінде көрініп тұрды.

Ростовка тірек мектебі (ресурстық орталық) тарихи-өлкетану мұражайының меңгерушілері Салова Наталья және Шушаева Зура «Тарих тағылымы - ұрпаққа аманат» тақырыбында интеграциялық оқыту әдісі арқылы саяхат са-

бағын өткізді. Мұражай кешенінде тәрбиеленетін оқушылар өздерінің білім, білік дағдыларын көрсете отырып, мұражайдың ғылымилығын, бүгінгі таңдағы өзгектілігімен таныстырды. Сонымен қатар, оқушылар өздерінің туған жерімен, оның тарихы, жер-су, географиялық ортасы туралы ой қозғады. Мектеп мұражайының құрылуының негізгі мақсаты да Елбасы Н.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» мақаласында баса айтылған «Туған жер» бағдарламасын қолдап, елжанды, туған жерін қадірлей білетін тұлға қалыптастыру болып табылады.

Семинар соңында Қарағанды облысында білім беруді дамытудың оқу-әдістемелік орталығының әдіскері Төлпебекова Светланаңың жетекшілігімен рефлексия өткізілді. Рефлексия барысында семинарға қатысушылар өткізілген сабақтарға пікір білдіріп, «Бейнелі карта» жобасы аясында ұйымдастырылған бұл семинардың мұғалімдердің АКТ құзыреттіліктерін дамытуда үлкен рөл атқаратындығын ерекше тілге тиек етті. Аудандық білім бөлімі басшысының орынбасары Оспанов Айдар сөз алып, семинарға қатысушы мұғалімдерге алғысын білдіріп, осындай семинарлар ұстаз бен оқушы арасындағы білім көкжиегін кеңейте түсетіндігін атап өтті.

Ойгорбай БАХЫТ
Бұқар жырау аудандық білім бөлімінің әдістемелік кабинет әдіскері

Үлгіге толы Бұқар жырлары

Бұқар жырау Қалқаманұлы - халқының, елінің тағдырына терең де ойлы көз жіберген, қабырғасы қайысып, тебірене толғай жыр төккен, парасатты ой түйген, ақылгөй поэзияның ірі өкілі, қазақтың ұлы ханы Абылайдың ақылшы-кеңесшісі. Бұқар жырау аласапыран заманның тіршілік-болмысын, ел басына төнген қауіп-қатер, екіталай кезеңді жыр өрнегіне түсіріп, халқының тағдырына ортақта-сқан.

XVIII ғасырдан бізге мәлім ақындардың ішінде әлеуметтік мәселелерді көбінесе басымырақ жыр еткен жырышы Бұқар жырау өз кезіндегі әр алуан қоғамдық мәні зор мәселелерге үн қосып, көзқарасын білдіріп отырған.

Жыраулар қоғамдық мәні бар үлкен-үлкен тақырыпты алады да, аз сөзге көп мағына сыйғызып, өмір құбылыстарын кеңінен шолады. Толғауда ой желісі үзілмейді, пікірі тұтас, бір қазықтың айналасына түйіледі. Ой жүйесінде шашырандылық жоқ. Дауын да, шешуін де өзі айтады. Міне, осының барлығына Бұқар толғауларын оқи отырып, көз жеткіземіз.

Бұқар жырлары әлеуметтік мәселелерге арналған және олар белгілі бір тарихи жағдайларға байланысты туған. Оның толғаулары ой тереңдігімен, білгірлік-парасаттылығымен, аз сөзбен көп мағына бере алуымен ерекшеленеді. Бұқар бабамыздың ақындығы философиялық толғауларында айрықша байқалады.

Көргені көп, тоқығаны, түйгені мол жырау өмір құбылыстарына іштей бойлап, заман жайын тереңдей зерттеп, кейінгіге өнеге боларлық толғаулар қалдырған. Үлгі-өрнекке толы жырау нақылдары күні бүгінге дейін ел аузында.

Б.АМАНТАЕВА,
Ботақара орта мектебінің педагог-психологі

Жастар - ұлт болашағы

Тәуелсіз Қазақстанды бәсекеге қабілетті елдердің қатарында терезесін тең ететін - бүгінгі мектеп қабырғасындағы оқушылар. Ендеше, ұлт болашағы солардың қолында екенін түсіндіру жұмыстарын бүгіннен бастау керек. Осы бағытта мектебімізге келген қонақтарымыз ата-аналар мен оқушыларға, ұстаздарға көп ақпарат берді.

Аудандық насихаттық топ мүшелері Сарытөбе орта мектебінің 9-сынып оқушылары, ата-аналар және ұстаздарымен кездесу өткізіп, мемлекеттік бағдарламалар туралы мәлімет берді. Бұқар жырау аудандық әкімдігі ішкі саясат бөлімінің басшысы Айгүл Жексенбаева Елбасы Н.Назарбаевтың «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты Қазақстан халқына кезекті жолдауын талқылай келе, әлем төртінші өнеркәсіптік революция дәуіріне, технологиялық, экономикалық және әлеуметтік салалардағы терең және қарқынды өзгерістер кезеңіне қадам басқанын, оның ішінде жолдаудың 7 міндетінің маңыздылығын атап өтті.

Президенттің "5 әлеуметтік бастамасын" талдап, түсіндірді. Сонымен қатар, былтыр жарияланған «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламасын толық талдап, оның ішінде «Жүз жаңа есім», «Жомарт жүрек», «Туған жер» бағдарламалары бойынша нақты мәліметтерді айта отырып, жастарымызды келешекте осы жобаларды жүзеге асыруға үлес қосуға шақырды. Сондай-ақ кездесуге жұмыспен қамту орталығының маманы Зарина Жексенбаева келіп, оқушылар егер оқуға түсе алмай қалған немесе басқа жағдайларда бір мамандық иесі атанып, жұмысқа орналасуға жұмыспен қамту орталығынан қандай көмек болатынын айтып, түсіндіріп өтті.

Жастарымыз қиындыққа тап болса, одан шығар жол, шешімін таба алмай, өз құқығын білмей жатса, «Нұрлы білім» ҚБ «Деструктивтік діни ағымдардан жапа шеккендерге көмек орталығынан» теолог Санжар Момынжанов келіп, слайд арқылы тура деректерді келтіріп, түсіндіру жұмысын жүргізді. Әлем үрке қарайтын діни экстремизм туралы айтып, өмірде болған оқиғалармен бөлісіп, оқушыларды сақ болуға шақырды.

Ал, Бұқар жырау ауданының «Жастармен жұмыс жөніндегі ресурстық орталығы» инспекторы Елугүл Шыңғысбаева «Мен туралы заң және заң туралы» тақырыбында оқушылармен әңгіме жүргізді. Оқушылар мен ұстаздар мамандардан көптеген мәліметтер алды.

З.ӘЙНЕКОВА,
Сарытөбе негізгі мектебінің тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

Мұшайра жеңімпазы

Қарағанды облысы білім басқармасының қолдауымен Елбасының «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында 8-11-сынып оқушылары арасында республикалық «Ақберен» байқауы өтті.

Аталмыш байқаудың облыстық кезеңінде «Ақындар мұшайрасы» номинациясы бойынша № 1 қазақ тірек мектебінен 10-сынып оқушысы Фариза Бейсембекова 1 орынға ие

болып, байқаудың республикалық кезеңіне жолдама алды. Бұл жеңістің шыңынан көтерілген оқушымыздың ерен еңбегімен бірге жетекшісі, қазақ тілі және әдебиеті пәндерінің

ұстазы Қалиасқар Шыныбектегінің есімін атамай өтуіміз әбестік болар.

Ауданымыздың есімін Павлодар қаласында өткен «Ақберен» байқауының республикалық кезеңінде асқақтатқан Фариза Бейсембекова жүлделі 3 орынға ие болып топ жарды. Фариза Оңғарсынова апамыздың есімін арқалаған ақын қызымыздың алар белесі көп болып, қаламы ұштала берсін демекпіз.

А.САЯН,
Бұқар жырау аудандық білім бөлімінің әдіскері

Өнер-білім бар жұрттар...

«Білімді ұлт - білім берудің және отбасылық құндылықтардың сапасы» тақырыбындағы Жалпыұлттық ата-аналар жиналысы Халықаралық отбасы күні өткізіліп отырғандықтан, ата-аналармен жұмысты «Ашық есік күні» іс-шарасымен бастадық.

2017-2018 оқу жылындағы оқу-тәрбие жүйесіндегі жетістіктерді әдістемелік бірлестіктер мектеп холында көрме ретінде ұйымдастырып, оқушылардың шығармашылық жұмыстарын ата-аналарға таныстырып өтті. Ата-аналарға робототехника кабинетіндегі жұмыстары, оқушылардың математикадан ойлау қабілетін дамыту мақсатында кубик-рубик құрастыру жұмыстары көрсетілді. Оқушылардың кубик-рубикті жылдам жинағандары ерекше есер етті. Әр шеберхана оқушылардың жыл бойы атқарған жұмыстарын көрсетті. Ата-аналар жиын залында оқушылардың «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында өткізілген әртүрлі облыстық, аудандық байқаулары жүлдегерлерінің өнерлерін тамашалады.

Облыстық ақындар мұшайрасының бас жүлдегерлері, республикалық «Ақберен» байқауында II орынмен марапатталған Бейсембекова Фариза, Республикалық жас айтыскер, бас жүлде иегері Төкен Нұрлыбек, облыстық Бұқар жырау оқуларына қатысып, II орынға ие болған Жақбаба Бекарыс, «Қазақстан халықтары өнерінің жоғарғы форумы» атты XI облыстық дельфийлік ән байқауының бас жүлдегері Алқұлова Томирис пен

«Балауса» шағын орталық балаларының орындауындағы «Домбыра» биі және республикалық «Жұлдызды сәт» байқауының жеңімпазы Саят Әлішердің «Аяулы анашым» өндері жиналысқа қатысушыларға ерекше көңіл-күй сыйлады.

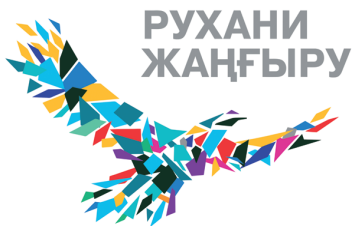
Мектеп директоры Б.М.Тургумбаева ата-аналарды отбасылық мерекемен құттықтап, жылы лебізін білдіргеннен кейін ата-аналар жиналысының тақырыбы, мақсаты мен күн тәртібінде қаралатын мәселелермен таныстырды. Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің жетістіктеріне тоқталды. Мектептің жыл бойындағы оқу-тәрбие жүйесіндегі мұғалімдер мен оқушылардың жетістіктері слайд презентация арқылы таныстырылды.

Оқу процесін цифрландыру туралы директордың оқу-тәрбие жөніндегі орынбасары Р.Бозаева айтып берді.

Оқу процесін цифрландыру шеңберінде IT құзыреттерін, 3D-принтингті, робот техникалары мен бағдарламалаудың маңызды тілдері, 5-11 сыныптар үшін «Информатика» пәні бойынша оқу бағдарламаларының мазмұны туралы айтып өтті.

«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДБҰ 5,6,7 сыныптар үшін 1 деңгейлі және 8,9,10 сыныптар үшін 2 деңгейлі «Робот техникасы» элективті курсының оқу бағдарламасы бойынша биыл біздің мектепте де робототехника элективті курсы оқытылады. Оқушыларымыз I аудандық «ROBOLAND-2018» робототехника фестиваліне қатысып, жүлделі I орын және II орынға ие болды.

Е.ЖЕТПІСБАЕВ,
№1 қазақ тірек мектебінің директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

В поселке будет новый сквер

Новыми зелеными насаждениями пополнилась одна из главных улиц поселка Г.Мустафина, названная в честь Героя Советского Союза Прокофья Корниенко. В минувшую субботу здесь было высажено около 50 саженцев деревьев.

На небольшом свободном участке земли возле здания поселкового акимата теперь будет зеленеть сквер из кустов сирени, вишни, яблонь. Саженцы для посадки принесли сами жители поселка со своих приусадебных участков.

Также представители коллективов организаций и предприятий приняли участие в уборке территории поселкового парка.

Здесь мероприятия в рамках весеннего месячника по благоустройству и санитарной очистке населенных пунктов проходят постоянно, благодаря чему парк заметно преобразился, его территория стала чистой и уютной для прогулок.

В субботнике и посадке деревьев приняли участие коллективы двух модельных библиотек, Нуриной и Тока-

ревской средних школ, агротехнического колледжа, аппарата акима п.Г.Мустафина, ясли-сада «Росинка», Дома культуры, ПЧ-32, частного семейного дома и просто неравнодушные жители поселка.

Также в этот день была продолжена работа по вручению уведомлений жителям поселка о необходимости уборки своих территорий. Она проводилась совместно с УИП МПС старшим лейтенантом полиции Е.Тусуповым.

Во время субботника работала и спецтехника, фронтальные погрузчики и самосвалы вывозили золу и мусор с придворных территорий и поселкового парка.

Т.КУРБАНОВА

На фото: идет посадка саженцев.

Спорт алаңында - жас құтқарушылар

Мамыр айының 18-і күні «Сары-Арқа» спорт кешенінің алаңында аудандық мектептер арасында балаларды қорғау күніне арналған «Жас құтқарушы» олимпиадасы өтті. Екі жыл қатарынан жалғасын тауып келе жатқан олимпиадаға 8-9 сыныптар аралығында 20 мектеп қатысты.

Қызығы мен шығығы қатар жүретін құтқарушылар мамандығындағы күрделі сайыстар жастарымызға өмірде кездесетін түрлі төтенше жағдайларда қалай әрекет етуді үйретіп қана қоймай, ертеңгі отан қорғаушыларымыздың білімін, күш-жігерін, шеберлігін сынауға мүмкіндік берді. Алты оқушыдан құралған командада ер балалар спорттық және жауынгерлік тапсырмаларды орындаса, қыз балалар тақырыптық викториналарға қатысты.

Бүгінде мектеп оқушысы, ертеңгі күні ел қорғаны болар азаматтарымыздың бойын патриотизм мен жерін қасық қаны қалғанша қорғауға, жастар арасында салауатты өмір салтын сақтауға баулуды мақсат еткен олимпиаданың өтуіне аудандық білім бөлімі мен Төтенше жағдайлар бөлімі мұрындық болды.

Қаққан қазықтай сапқа тұрған жас құтқарушылар Әнұран орындауымен олимпиаданы бастап кетті. Ең алдымен құттықтау сөзін алған Төтенше жағдайлар бөлімінің басшысы, азаматтық қорғаныс полковнигі Нұрмұхамед Интуев:

- Жас құтқарушылардың еңбегі қашанда зор. Сіздер бүгін өздеріңізді құтқарушы ретінде таныта білу арқылы апатта, өртте қай жерде болса да дабыл қағатын жағдайларда елді, халықты қорғап қалуға машықтанасыздар. Осындай шаралар арқылы біздер еліміздің жігерлі азаматтарын тәрбиелейміз,- дей келе, барша қатысушыларға сәттілік тіледі.

Бұл күні алғашқы әскери дайындық пен дене тәрбиесі пәндерінің ұстаздары үкілеп әкелген оқушыларының тілеуін тілесе, оқушылар ұстаздарының мектебінің жалауын құлатпаймын деп жігерленіп тұрды.

- Құтқарушы болуға жүрегінің түгі, жігері, рухы мықты адам ғана келеді. Өзгеге көмек қолын созу, құтқару секілді игілікті істер батырдың қолынан келетін ғана шаруа. Бүгін сайысқа түскелі тұрсыздар. «Алуан-алуан жүйрік бар, әліне қарай шабады» дейді, бүгінгі сайысқа қатысу, құтқарушы боламын, құтқарушы бола аламын деулеріңізді өзі жеңіс деп біліңіздер. Бүгін біліктеріңізді де, білімділіктеріңізді де көрсетесіздер

деп сенемін, -деп сөзін тәмамдады білім бөлімі басшысының орынбасары А.Оспанов.

Жас құтқарушылар алты кезеңде жарысып, спорттық және

орта мектептері үздік деп танылды. Ұлдар өрт сөндіруші киімін киюден сыналса, осы уақыт аралығында қыздарымыз Төтенше жағдайларға байланысты сұрақтардан құралған тестті орындап, Қушоқы, Петровка орта мектептері 1 орынды, Қ.Сәтбаев, Ю.Гагарин атындағы, Керней, Белағаш, Токаревка орта мектептері 2 орынды иеленсе, Елтай орта мектебі 3-орынға шықты.

Осы кезең бойынша өз ойымен бөліскен Қ.Боранбаев атындағы негізгі мектебінің тәр-

арқанын бекіту бойынша ер балалармен қатар нәзік жанды

сындағы ауызбіршілік, жақсы дайындық арқасында Ростовка

интеллектуалды дайындықта жеңіске деген ұмтылыспен жақсы нәтижелерге қол жеткізді. Өртке қарсы киім киюде сынга түскендер көз ілеспес жылдамдықта өнер көрсетті. Бір байқағанымыз, оқушылар

бие ісі жөніндегі орынбасары Динара Жұманова:

- Біздің мектеп негізгі білім беру ордасы болғандықтан, алғашқы әскери дайындық пәні бойынша дайындықтар өткізілмейді. Сол себепті де Төтенше жағдайлар бөлімінің қызметкер-

былтырғы жылға қарағанда машықтанып қалыпты.

Кезек-кезегімен сайысқа түскен оқушыларды бірі тамашалап тұрса, енді бірі өзара дайындық жүргізіп жатты. Өткен сайыс бойынша Байқадам, Қушоқы, Ю.Гагарин атындағы

лерімен ақылдаса келе, олимпиада алдында оқушыларымызды арнайы алып келіп, дайындық жұмыстарын жүргізгенбіз. Бүгінгі сайыста оқушылардың былтырғы жылға қарағанда шапшаңдықтары байқалады,- деді. Құрылымға арналған құтқару

қыздарымыз үлкен көрсеткіш көрсетіп, өз командасына жеңіс әкеліп жатты. Олар Токаревка, Қушоқы, Петровка орта мектептері. Ал, 100 метрлік тосқауылда құтқарушы жаттығуларын орындаушылар ішінен №1 қазақ, Ростовка тірек

тірек мектебі мен Токаревка және Ю.Гагарин атындағы орта мектептері тамаша өнер көрсетті. Олимпиаданы тәмамдаған жауынгерлік орналастыру сайысында команданың мүшелері жұмыс сызықтарын орналастырып, доп қойылған

және Байқадам орта мектептері тамаша өнер көрсетті. №1 қазақ тірек мектебінің оқушысы Ерлан Манкаев олимпиадаға тыңғылықты дайындалғандықтарын айтты. Аптасына 4 рет Төтенше жағдайлар бөлімінде өткізілген дайындық өз жемісін көрсетті. Сөйтіп, Ерлан қатысушылар арасында үздік деген нәтижені көрсете білді.

- Біз аптасына төрт рет Төтенше жағдайлар бөліміне барып, дайындық жасадық, - деді.

Ең қызықтысы - қай мезгілде, қандай жағдайда болмасын мезгілсіз соғылған дабылға шапшаң, әрі тиянақты жиналатын Төтенше жағдайлар қызметкерлері ұсынған сайыста команданың бар мүшесі қатысты. Команда мүшелері ара-

межеге су шашуы тиіс. Оңайлықпен орындала қоймайтын бұл кезеңді Ю.Гагарин атындағы мектеп және Новоузенка мектебі, Ростовка тірек мектебі үздік орындап шықты. Сайысты қорыта келе, Ю.Гагарин атындағы орта мектеп 1 орынға шықса, Ростовка тірек мектебінің құтқарушылары 2 орынға, Токаревка орта мектебінің оқушылары 3 орынға ие болды. Жеңімпаздарға мақтау қағаздары мен кубоктар, бағалы сыйлықтар табысталды. Қатысушылардың баршасы назардан тыс қалмай, мадақтама қағаздарына ие болды.

Б.ЖАКЕШОВА

Ж.Макишевтің суреттерінде: Әнуран орындалуда; құттықтау сөз; сайыстар барысынан.

Өнерлі орда – 45 жаста

Кешегі дархан даланы той-думанға бөлеген өнер көшбасшыларының ізін жалғаушы ұрпақты тәрбиелеп, өткен мен келешекті ән-жырмен, би-күймен жалғап жүрген өңіріміздегі киелі шаңырақ - өнер мектебі биыл 45 жылдық мерейтойын атап өтті. Шырмауы көп өмірді өнермен ұштастырған ұстаздар мен шәкірттер қауымы бұл атаулы датаға арнап есептік кешін өткізгелі жатқандығы ауданымызға тез тарап, қапы қалмаймын дегеннің баршасы мәдениет үйінің залына жиналды.

1973 жылы музыка мектебі атауымен ашылған бұл қара шаңырақтан түлеп ұшқан түлектердің алды Австрия республикасында қызмет етіп жүрсе, ұстаздарының еңбегін ақтап, өнерін шыңдап жүргендері қаншама. Одан қалды Алматы, Астана, Қарағанды шаһарларында білімдерін асқақтатып

шанда жанына жақын көретін қазақ елі өнерпаздарын құрмет тұтады. Бүгінде ел ертеңі ұрпақтарымыздың бойына ананың ақ сүті арқылы тараған ұлттық өнерімізді өркендетіп жүрген ұстаздарымыздың ерен еңбегіне халық болып баға бересіздер. Өнер айдынына аққудай қалықтаған бүлдіршіндердің алғашқы

Бұқар жырау ауданының сүйікті ұлына айналған Дидар ағамыздың жырдан шашу шашқан арнауы «Ағайын, тойларыңыз құтты болсын, Қазақтың дүбірлеткен кең даласын» деп бастағанда залда отырған тыңдарман бір шаттанып қалды. Қасиетті жұмада өнерлі ұл-қыздарын сахна төріне шығарған киелі шаңырақтың бұл қадамын жақсылыққа жорып, «Он екі айдың сұлтаны құтты болсын, күндердің сұлтанымен қатар келген» деген сөзіне әр нәрсеге аңғарымпаздылықпен қарайтын айтыскер ақынның сөздері құлағымызға жағымды естіліп, бойымызға ерекше күш-қуат сыйлап жатқандай болды. Арнау орындалып жатқанда әр ауылдан келген филиалдардың оқушылары тізіліп отырғанда «Жетпіс адам желпініп күй тарқанда, барлығымыз аямай қол

мен әнші, сазгер Амангелді Ахметжановтың «Қалай» әні ұсынылып, көрерменнің көңілін көтерді. Бұл кеште халықаралық республикалық байқауларының лауреаттары «Шұғыла» би тобы «Волшебная сказка», «Қазақ биі», «Өзбек биі», «Летка-енка», «Татар биі», «Андиджан полькасы» билерін орындады. Өз балдырғандарының жеткен жетістіктерін топ жетекшісі Эльмира Қыстаубаеваның еңбегі деп бағалайтын ата-аналар қауымы өзгеше ықыласпен әр биді тамашалап, қолдау көрсетті.

Шұғылалық қыздарымыздың әсем билерімен қатар вокал сыныбындағы әнші қыз-жігіттеріміздің «Шіркін-ай», «Нарисуй» әндері қандай десеңізші?! Құлақтан кіріп, бойымызға тараған ән ырғағы өн әлемінде танылып жүрген аға-өпкелерімізден кем түспесі анық. Ал, Чайковскийдің

жүргендері де баршылық. Құмға сіңген судай болып өтіп жатқан уақыт аралығында өнер мектебінің еске алары, мақтанары көп. Үлгісі мен өнегесін бойына сіңіріп, «батпандай бағы мен ауыр салмағы бар» өнер жолында шәкірттерінің қанатын қатайтып, үлкен айдыңға ұшырса, ертеңгі күні сол қатар қайта толығып жатады. Бүгінде

қадамдарын жасатып жүрген асыл ұстаздар, тойларыңыз құтты болсын. Еңбектеріңіз жемісті болып, шәкірттеріңіздің жеңісін көре беріңіздер,- деген аудан басшысы өнер ордасының торқалы тойына арналған 250 мың теңгелік сертификатты табыстады. Сонымен қатар, білім беру саласының өркендеуі жолында адал қызмет етіп, жас

соғайық» деп арнау аяқталып, «Көксерек», «Нар ағачи» күйін бір адамдай домбыраға салған оқушылар айрандай ұйыған бірлігін көрсетті. Жиналған көрермен күй ырғағымен бірге шапалақтап, сахнадағы 70 шәкірт пен шымылдық сыртында қобалжумен жүрген ұстаздардың ерен еңбектеріне осылайша алғыс айтып жатты.

- Осыдан 45 жыл бұрын Қайрат Айкеновтың бас болуымен ашылған мектебіміз бүгінде үлкен өнер ордасына айналды. Араға жылдар салып мектебімізде сыныптар ашылып, өнерлі жастарымызға өнегелі білім беріп отыр. Бүгін біздің

«Неаполитанская песенкасын» орындаған көпкектілік Дания Бакил жетекшісі Ирина Урамаеваның еңбегін ақтап, әуезді әуен сыйлады.

Барша қазақ елі айтыстың өкіл әкесі атанған Жүрсін Ерман ағамыздың жүйрігі деп таныған Дидар Қамиев ағамыздың дарабоздары дәстүрлі айтыстың, облыстық «Ақберен» сайысының бас жүлдегері Нұрлыбек Төкенов пен Елбасымыздың жалынды жастық шағының куәгері теміртаулық ақын, облыстық айтыстардың жүлдегері Жанарыс Тілеубек от ауызды, орақ тілді, алтын таңдай, күміс көмей ағаларының ізін басқан қос ұлы-

Көпкектіден көтеріліп, Самарқандтан сарқырап, Петровкадан пейілденіп, Кернейден кернейленіп, Байқадамнан жайқалып, Құрылыстан құрылып, Новоузенкадан жарқырап, Новостройкадан бой көтерген филиалдары көпшіліктің көзайымына айналып үлгерді. «Бұлақ көрсең - көзін аш» демекші, тек қана кентіміз төңірегінде емес, ауылдық жерлердегі талантты жастарымыздың шыңдалып шығар ордасына айналған бұл филиалдар өз жұмыстарының нәтижесін көрсетіп те жүр.

Қиындық пен қызыққа толы өнер баспадағына аяқ басқан бүлдіршіндеріміздің өнерін тамашалауға келген жұрт отыруға орын таппаса да, тік тұрып тамашалаудың өзіне разы болды. Кеш шымылдығы аудан әкімі Шағурашид Мамалиновтың құттықтау сөзімен ашылды.

- Ән-жырды, би-күйді қа-

ұрпаққа үлгілі тәрбие берген ерен еңбегі және қоғамдық жұмыстарға белсене қатысқаны үшін жыр-терме сыныбының ұстазы Дидар Қамиев, бабамыздың 350 жылдығына арналған логотип авторы Амантай Акишев марапатталып, Елбасының «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында өткелі отырған Бұқар жырау Қалқаманұлының 350 жылдық мерейтойына үлес қосқаны үшін екеуіне де 100 мың теңгелік сертификатты табысталды. Келесі кезекте жас ұрпақты оқыту мен тәрбиелеудегі еңбегі үшін Айдар Идрисов, оқушылары халықаралық республикалық конкурстардың лауреаты атанған Маржангүл Жұмадилова, «Балалар әлемді бейнелейді» байқауында оқушылары халықаралық ЮНЕСКО кітабына енген Ақерке Рахад марапатталып, мереке үстіне мереке орын алды.

қуанышымызға ортақтасып отырған барша көрермен қауымға, кеш қонақтарына алғыс айтамын,- деді Б.Ермухамбетов.

Әсем күйден кейін өнер мектебінің ұстазы Зағыпран Жотай

мыздың өзіл-қалжыңы аралас айтысын халық ыстық ықыласпен қарсы алды.

Былтырғы жылы ашылған «Рауан» спорттық-сән би сыныбы халықаралық «Весенний кубок-2018» байқауының жүл-

дегері атанып үлгерген, Нурия Климованың жетекшілігінде түрлі мерекелік кештерден көріп, балапандарымыздың өнеріне тамсанып та жүрміз.

Өнер мектебі дегенде тағы бір қуанып айтарымыз - ауданымыз төңірегінде Қорқыт атамыздың ізбасарларының санының артуы. Соның ішінде Ксения, Любовь, Земфира сынды балапандарымыздың болуы тек қуанып қана қоймай, төбемізді көкке жеткізеді. Соның дәлеліндей, Гүлмаржан Сұлтанбекованың жетекшілігіндегі тобы мен «Планета талантов» Сибирь зажигает звезды» атты Новосибирск қаласында өткен халықаралық байқауында бірінші орын, республикалық «Сәлем Астана» атты фестиваль байқауында бас жүлдеге ие болған «Кербез» қобызшылар ансамблінің орындауындағы қобыздың қоңыр үні мәдениет үйінің төрінде қалықтап, кешегі басымыздан кешкен ауыр жылдары көз жазып қала жаздаған өнерімізді қайта жаңғыртты десек, артық айтпағанымыз болар.

Әр күйден, әр өннен, әр биден ерекше әсер алған көрермендер балапандай болса да Алатаудай армандай арқалап жүрген Көпкекті мен Байқадам филиалдарынан жиналған бүлдіршіндердің ән шашуы орындалған сәтте, орындарынан ұшып тұрардай әсерде болды. Балдай тәтті тілімен халық әнін орындаған балапандардың дауысына сүйсінгендердің көбісі тіл-көзден аман жүріндер деп ақ тілектерін айттысып жатты.

Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері, халықаралық, республикалық, аймақтық фестивальдардың лауреаты, журналистер одағының мүшесі, театр және кино актері, режиссер Сламбек Жұмағалидың жетекшілігімен ашылған театр сыныбы оқушыларының орындауындағы монолог пен көрініс астарлы ойды салса, гитарасын серік еткен Новоузенка ауылы, Анатолий Невзгоданың жетекшілігімен келген баян, гитара ансамбльдерінің өнері тыңдарман қауымды тамсандырмай қоймады. Зал арасынан «браво» деген дауыстар естіліп, керемет көңілдегі ботақаралықтар қол соғудан еш жалқыпады. Ал, өнер мектебінің ұстаздарынан құрылған вокал тобының «Наз қоңыр», «Тұнық махабат» әндері мен кештің шымылдығын жапқан «До, Ре, Ми» әні қошеметтен кенде қалған жоқ. 45 жылдық аясында Дидар Қамиевтың сөзіне, Мәдет Қалиевтің өніне, Темірбек Сыздықовтың нотаға түсіруімен жазылған мектептің өнұранының тұсауы кесілді.

Бұл күні төрден орын алған құрметті қонақтар кеш соңында өз әсерлерімен бөлісіп, бірден тарқамай сурет сыныбының ұсынған көрмесін тамашалады.

Таңда шығар Шолпан жұлдыз құсап жарқ етіп жанған әр бүлдіршінің өнерін бір орыннан тапжылмастан тыңдаған көрермен жұма күні жанымызды жадыратқан, Ботақара баурайын дүбірлеткен кеш болды деп айтысып жатты. Солардың бірі, 70 жастағы әжеміз Мағрупа Әлімбаева немересінің өнерін тамашалап қуанғанымен, осындай есте қалар кештен ерекше әсер алғанымен бөлісіп, жаратушы Алланың балапандарымыздың бойына сый қып берген талантты өсіріп, дамытып, әр елде, еліміз төңірегіне көрсетіп жүрген ұстаздарға алғысын жаудырды. Көпке дейін ел аузында жүрер кеш ұсынған өнер ордасының бізге ұсынар жаңалығы көп болсын дейміз.

Б.ЖАКЕШОВА

Ж.Макишевтің суреттерінде: Ш.Мамалинов көрмені тамашалауда; сертификаттабыстау рәсімі; кеш барысынан.

Вопросы противодействия коррупции на контроле

22 мая в районном филиале партии «Нур Отан» под пред-

седательством Шахвели Курбанова прошло заседание Общественного совета по противодействию коррупции.

На заседании были рассмотрены вопросы о состоянии работы по противодействию коррупции в таких государственных учреждениях, как Департамент государственных доходов, управление казначейства и отдел экономики и финансов района.

Кроме этого, состоялся разговор о взаимодействии ОСПК с молодежным крылом «Жас Отан» в вопросах

В текущем году все имеющиеся средства освоены, в настоящее время продолжается работа по приему документов на формирование очередности из числа претендентов по дате подачи заявления специалистами, сказала Елена Жумашева.

Прозрачность деятельности сотрудников управления государственных доходов достигается с помощью использования новых современных технологий. В здании и в рабочих кабинетах установлены камеры видеонаблюдения, трансляция которых проводится на антикоррупционный сайт, постоянно проводится учеба сотрудников в рамках законодательства по профилактике и предупреждению коррупционных правонарушений, проводятся другие мероприятия, об этом рассказал юрист районного управления государственных доходов Бауржан Исабаев. Все эти меры способствуют эффективному снижению коррупционных рисков и нарушений, в управлении не зафиксированы случаи нарушений антикоррупционного законодательства.

Эффективной была признана и работа районного Молодежного ресурсного центра. Его работники входят в состав мобильной группы по противодействию коррупции «Вместе в будущее без взятки», созданной при акимате района. Активно участвуют представители Молодежного центра и в комплексной информационно-разъяснительной работе. Сотрудники отдела информационно-методического обеспечения МРЦ являются членами районной информационно-пропагандистской группы по разъяснению Послания Главы государства «Новые возможности развития в условиях четвертой революции», в частности, его девятого приоритета, посвященного борьбе с коррупцией.

С начала текущего года уже проведено более 30 мероприятий информационного характера, в том числе и по реализации новой антикоррупционной политики государства, концептуальной основой которой являются Антикоррупционная стратегия на 2015-2025 годы и План нации «100 конкретных шагов». Проводятся семинары, встречи с молодежью и трудовыми коллективами сельских округов.

Проведен конкурс рисунков на тему «Коррупция – это зло!». В перспективе проведение таких мероприятий, как флешмобы «Скажи коррупции нет!», «Анти-взятка», акции «От двери к двери» по распространению антикоррупционных памяток. Обо всем этом членом ОСПК доложил и.о. директора МРЦ Ертарган Курашев.

Особое внимание на заседании Общественного совета было уделено вопросу ремонта школ района. С информацией по данной теме выступил представитель районного отдела образования Мейрам Нуркенов. Он, в частности, отметил, что в настоящее время проводится капитальный ремонт Кировской СШ. Завершение этих работ планируется на 1 июля этого года.

На текущий год также запланированы работы по капитальному ремонту Туздинской СШ на сумму 107 млн. 897 тысяч тенге. Ремонт кровли Кушокинской СШ на сумму 30 млн. тенге. На такую же сумму запланирован ремонт кровли в Центральной СШ. По 40 млн. тенге выделено на ремонт кровли Шешенкаринской и СШ им.Сатпаева. Все эти средства выделены из областного бюджета. В настоящее время ПСД на все эти ремонтные работы находятся на государственной экспертизе. Срок предоставления заключений 4 июня этого года.

Из местного бюджета выделены средства на ремонт системы отопления и здания котельной СШ им.Ю.Гагарина, на текущий ремонт кровли, замену окон и дверей, внутренних отделочных работ в Шалкарской основной школе.

Кроме вышеперечисленных школ еще на ряд объектов образования также разработана проектно-сметная документация, заключение госэкспертизы на них будет готово также 4 июня 2018 года.

На оставшиеся объекты образования осуществляется прием заявок на участие в конкурсе по государственному закупкам работ по проведению комплексной вневедомственной экспертизы, отметил Мейрам Нуркенов.

Вопросы ремонта школ района являются важными и актуальными, отметил председатель ОСПК районного филиала партии «Нур Отан» Ш.Курбанов. Представители партии держат их на постоянном контроле. Посещают объекты, наблюдают за ходом всех выполняемых работ.

В частности, разговор коснулся капитального ремонта Кировской школы. Председатель ОСПК обратил внимание на существующие замечания при выполнении этих ремонтных работ и дал поручение отделу образования - заказчику проводить работы более детально и тщательно контролировать их ход.

Также свои замечания и предложения в ходе заседания Общественного совета высказал заместитель председателя районного филиала партии «Нур Отан» Марат Нурланов.

Т.КУРБАНОВА
Фото Ж.Макишева

Безвозмездные гранты на развитие бизнеса

КГУ «Центр занятости населения акимата

Бухар-Жыраского района» принимает заявки на участие в предоставлении государственных грантов на реализацию новых бизнес-идей.

Государственные гранты предоставляются участникам Программы, реализующим или планирующим реализовать стартовый бизнес, на безвозмездной и безвозвратной основе.

В текущем году в рамках Программы развития продуктивной занятости и массового предпринимательства на 2017-2021 годы «Енбек» на район из республиканского бюджета выделена 481 тыс. тенге на 2-х человек.

Претендентами на получение государственных грантов являются также переселенцы и оралманы, прошедшие курсы обучения основам предпринимательства или завершившие обучение в рамках первого направления Программы и ранее не получившие финансовую поддержку в рамках других государственных программ.

Государственные гранты используются на приобретение необходимого инвентаря, орудий труда, технологического оборудования и не предоставляются на потребительские цели, погашение кредитных займов, приобретение земельных участков, производство подакцизной продукции.

Право на получение государственных грантов участник Программы имеет один раз.

Обязательными условиями для участников Программы на получение государственного гранта являются:

- 1) его регистрация в налоговых органах в соответствии с налоговым законодательством РК;
- 2) наличие положительного заключения РПП;
- 3) наличие документа об окончании обучения по проекту «Бастау-Бизнес» или в рамках первого направления Программы.

Средства государственных грантов используются по целевому назначению.

Всех желающих реализовать свою бизнес-идею и получить безвозмездный грант просим подать заявку в КГУ «Центр занятости населения акимата Бухар-Жырауского района» по адресу п.Ботакара, ул.Бухар жырау, 59, тел.: 8 (72154) 22-3-39.

КГУ «Центр занятости населения акимата Бухар-Жырауского района»

Семізбұғыдағы игі шара

РУХАНИ
ЖАҢҒЫРУ

Елбасы Н.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласы аясында қасиетті Рамазан айында Бұқар жырау ауылдық округіне қарасты Семізбұғы ауылында зираттар қоршалды. Зиратты қоршауға бүгінде тұрып жатқан және де бұрындары ауылдан көшіп кеткен үлкені, жасы бар ауыл тұрғындары жаппай қаражат жинап, оның ішінде түрлі ұлт өкілдері бар, осы игі іске ат салысты.

«WhatsApp» желісі арқылы топ құрылып, Қазақстанның түкпір-түкпірінен және шет елдерден бұрындары көшіп кеткен тұрғындары жиналып, бірлігі жарасқан ел екендерін көрсеткен бұл бастамаға қарап ерекше құандық.

Семізбұғы ауылында орналасқан қазағы, орысы, шешені, немісі және т.б. түрлі ұлт өкілдерінің үш зираты қоршалды. «Бірлік бар елде - тірлік бар» дегеніміз осының айқын дәлелі.

Ендігі кезекте, Алла сәтін салып жатса, 7-шілдеде жаппай құран бағыштау жоспарланып отыр. Бұл дегеніміз келешек ұрпаққа үлгі-өнеге, қасиетті игі шара. Еліміздің түкпір-түкпірінде осындай іс-шаралар атқарылып жатса нұр үстіне нұр болады.

Е.УЗДЕНОВ,
Бұқар жырау ауылдық округінің әкімі

антикоррупционного воспитания молодежи, о выделенных средствах на изготовление ПСД, текущий и капитальный ремонт школ и другие.

Так, руководитель управления казначейства Ардак Блялов, выступая перед членами Общественного совета по противодействию коррупции районного филиала партии «Нур Отан», сказал, что в их ведомстве разработаны и утверждены памятки для сотрудников с указанием перечня ограничений и запретов, направленных на предупреждение коррупции, работает телефон доверия. Ужесточен контроль по целевому и эффективному использованию бюджетных средств, в процессе казначейского обслуживания используется информационная система «Клиент», позволяющая снизить прямой контакт при работе с клиентами. Проводятся другие мероприятия, направленные на противодействие коррупции.

Руководитель районного отдела экономики и финансов Елена Жумашева проинформировала членов ОСПК о реализации государственной программы «С дипломом в село». Так как это направление работы имеет наибольшие коррупционные риски. Данная программа реализуется с 2009 года, ее цель - усиление кадрового потенциала сельских территорий необходимыми трудовыми ресурсами. Государство создает максимально выгодные условия для того, чтобы выпускники вузов, которые предпочли село, смогли жить комфортно и работать качественно. Специалистам предоставляются меры социальной поддержки в области здравоохранения, образования, социального обеспечения, культуры, спорта и агропромышленного комплекса, прибывшим для работы и проживания в сельские населенные пункты. Им выплачивается подъемное пособие в размере 70 МРП, в текущем году, это 168 530 тенге. Также выдается бюджетный кредит для приобретения или строительства жилья в размере 1500 МРП, в текущем году эта сумма составляет 3 607 500 тенге.

За период с 2010 по 2016 годы за счет бюджетных средств из республиканского бюджета Бухар-Жыраускому району были выделены средства на выдачу бюджетных кредитов специалистам социальной сферы в общей сумме 475,8 млн. тенге. Работа по обеспечению жильем специалистов социальной сферы продолжается.

В 2018 году в программу «С дипломом в село» внесены некоторые изменения. Так, в целях прозрачности и открытости, с текущего года прием документов, необходимых для получения мер социальной поддержки, при обращении специалиста на альтернативной основе осуществляется через некоммерческое акционерное общество «Государственная корпорация «Правительство для граждан», в электронном формате. Это исключает контакт услугодателя с услугополучателями и исключает риск коррупции.

Второе важное изменение - это формирование очередности. При недостатке бюджетных средств для оказания мер социальной поддержки специалистам комиссия рекомендует акимату района приостановить сроки предоставления мер социальной поддержки путем формирования очередности из числа претендентов на получение мер социальной поддержки по дате подачи заявления специалистами.

На 2018 год в рамках реализации программы «С дипломом в село» было предусмотрено 14,4 млн. тенге для предоставления подъемного пособия 74-м прибывшим специалистам и выдачи бюджетного кредита 37-ми специалистам.

**РУХАНИ
ЖАҢҒЫРУ**

Үш тіл тұғырым – ертеңім мен бүгінгім

Аудандық мәдениет үйінде Елбасының «Рухан жаңғыру» бағдарламасы, Бұқар жырау Қалқаманұлының 350 жылдығы,

Астана қаласының 20 жылдығы аясында «Үш тұғырлы тіл саясаты - жастардың болашағы мен мүмкіндігі» атты кездесу өтті.

Қарағанды облысының жастар мен балалар ұйымдары одағының төрағасы Жомарт Әбішев, облыстық тілдерді дамыту бөлімінің бас маманы Сәуле Нелдібаева, Е.А.Бекетов атындағы Қарағанды Мемлекеттік университеті ағылшын тілін оқыту әдістемесі кафедрасының доценті Жаңбырбай Қағазбаев, осы оқу орнының филология факультеті деканының орынбасары, филология ғылымдарының кандидаты

ұсынылды. №1 қазақ тірек мектебінің оқушылары - ағылшын тілінде Шұғыла Болатова, орыс тілінде Аружан Қарыбаева, қазақ тілінде Әсет Егінбаев еш мүддірместен концерттік бағдарламаны әдемі ырғақпен жүргізіп шықты. Көп ішінен сөз бастаған осы білім ордасының 9 «а» сыныбының оқушысы Тимур Маташев үштілділікке байланысты ағылшын тілінде монолог оқып шықса, Үштөбе орта мектебінің 5-сынып оқушылары Еңлік Ар-

қателік болар. Өз қамы үшін емес, келешек үшін тынымсыз еңбек етіп жүрген аталған ұстаздар жетістігін шәкірттері ақтап, өзге ұстаздарға үлгі болады деп сенеміз.

Келесі кезекте сөз алған Ж.Қағазбаев Елбасы Н.Назарбаевтың «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайында дамуың жаңа мүмкіндіктері» атты Жолдауының он бағытына жеке-жеке тоқтала отырып, түсіндіріп, латын қарпіне өту арқылы алдымызда қандай мүмкіншіліктер ашылмақ екендігін айтып өтті.

- Баланың ана тілін құрмет тұтып, қазақ тілінде сөйлеуіне ең алдымен әке мен ана, ата мен әже, туған-туысқандар, ұстаздар атсалысады. Балаға жастайынан ана тілінің құндылығын, құдіреттілігін үйретіп, бойына сіңіруіміз керек. Себебі, мемлекеттік тілді білу - ол қай азаматтың болмасын парызы. Осы арқылы оның азаматтығы, мәдениеттілігі анықталып, бе-

мес үшін болашақ жастар талптануы керек. Біздің халқымыз басынан өткерген бар қиындықтардан құлап шыққан жоқ, қайта шынығып шықты. Ол біздің алпыс екі тамырымызда батырлар қанының болғандығынан. Жастар қауымы білім мен тәрбиені қатар алып жүріп, әлем тамсанар жетістерге бірге жетейік,- деген Ж.Қағазбаев біраз мәселенің басын ашып, сөзінің соңын үш тілде өлең шумақтарымен аяқтады.

Отырған жастарға Елбасы ұсынған бастамаларды негізге алып, үлгілі жол көрсеткен Ж.Қағазбаевтың баяндамасын тыңдарман сүйсініп тыңдады. Бүгінгі кітаптан қашатын жастарды Абайды, Шәкәрімді, Мағжанды оқуға шақырып, Шәкәрім Құдайбердіұлының бірнеше өлеңінен үзінді оқыды. Бір айта кететіні, ағамыз асаралы алпысты еңсеріп қалса да қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде еркін сөйлеп, аздап француз тілін меңгергені бар екен.

Әлемдік алаңға яғни аренаға аяқ басу үшін тіл білетін білімді адамдар қажет. Осыны біз бүгінгі күні қаласақ та, қаламасақ та тездетіп, сапалы түрде жүзеге асыруымыз қажет. Себебі, уақыт бізді күтіп бір орында тұрмайды. Елбасымыздың «Мемлекетіміз аламанға қосылған бәйге іспеттес, көштен ілгері, не қатарлас шауып отырмасақ шаң жұтып қаламыз» деген сөзін ескерсек, шын мәнінде жаһандық қарым-қатынас тілі- ағылшын тілін меңгеру біз үшін ауадай қажет. Тіл білген сайын адамның көкжиегі ашылады. Ойлау өрісі дамиды. Қарым-қатынас жасау шекарасы ұлғаяды. ХІХ ғасырда Еліміздің дамуында ағылшын тілінің алатын орны ерекше. Алайда ағылшын тілін оқыту мәселесі өз деңгейінде емес. Кемшіліктер баршылық. Кәсіби ағылшын тілінде оқытатын мамандар тапшы. Яғни, ағылшын тілінде оқимын деген аудитория барда, ағылшын тілінде оқытатын кәсіби мамандар аз,- деді.

Келесі кезекте сөз алған Ж.Әбішев барша тыңдарманды алда келе жатқан торқалы тойымыз - Бұқар жырау Қалқаманұлының 350 жылдық мерейтойымен құттықтап, залдағы барша қауыммен тренинг өткізді. Барша тыңдарманға латын алфавиті жазылған екі нұсқаны таратып, аты-жөндерін жазып шығуын өтінді. Тапсырма орындалып болған соң, қай алфавиттің ыңғайлы екені анықталды. Көпшіліктің таңдауы 2-ші нөмірге түсті. Тіпті көрермендер арасынан өз пікірлерін білдірушілер де табылып жатты.

Кездесу соңында өзекті деген тақырыптарға тоқталып, керекті деген ақпараттарды ұсынған қонақтарымызға өз алғысын білдірген Е.Найманбай әдемі концерттік бағдарламасын ұсынған оқушылардың өнері ұстаздардың арқасында екендігін айтып, Үштөбе, №1 қазақ тірек мектебі, Көкпекті орта мектебі мен Ботақара кентінің өнер мектебін алғыс хаттармен марапаттады.

Баяндамашылар арасынан өз ұстаздарын кездестірген кешегі шәкірттер, бүгінгі ұстаздар естелік суретке түсіп, бір-бірімен өзара пікір алмасып жатты.

Б.ЖАКЕШОВА

Ж.Макишевтің суреттерінде: президиум; тыңдарман қауымымен; естелік сурет.

делі артады. Ал, ағылшын тіліне келер болсақ – ол халықаралық тіл. Бұл тілді үйрену арқылы біз өз тіліміздің сұлулығын, құндылығын, әсемдігін тамаша шығармаларымыз арқылы жеткізе аламыз. Ол үшін бізге өздеріңіздей білімді азаматтар қажет. Сіздердің болашаққа қойған мақсаттарыңыз - ағылшын тілін үйреніп, шет елде білім алып мамандық алып шығу ғана емес, өз халқының мәдениетін, елінің жетістігін басқа елдерге таныстыру. Себебі, ол біздің көмекші құралымыз. Дүние жүзінде 7069 тіл бар болса, оның 2464-і жойылудың алдында тұр екен. Біздің ана тіліміз де осылар қатарына кір-

Әдемі өрбіген кездесу Е.Түйтенің баяндамасымен жалғасты.

- Жер бетінде таусылмайтын қазына-байлық, сарқылмайтын дүние болмайды. Сондықтан, бой таластыратын емес, ой таластыратын уақытта біз өзіміздің интеллектуалдық дүниелерімізді әлем елдеріне көрсетіп, иығымызды теңестіріп, тереземізді тең ете алмасақ, экономикалық немесе әлеуметтік тұрғыдан бәсекеге қабілеті бола алмасақ мәңгілік ел бола алмаймыз. Мәңгілік ел болып қалу үшін жаһандық дәуірде бәсекеге қабілетті болуымыз керек. Ол үшін дамыған басқа елдермен экономикалық қарым-қатынас жасау керек.

Елдос Түйте, аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы Ержан Найманбайдың қатысуымен өткен кездесуде білім жүйесіне енген үштілділік бастамасының ең өзекті деген мәселелері қаралды.

Оқушылар мен мәдениет қызметкерлері, ұстаздардың қатысуымен өткен кездесудің алғашқы сөзін алған С.Нелдібаева бұндай кездесу облыс көлемінде өткізіліп жатқандығын айтып өтті.

- Тіл дегеніңіз қай елде, қай мемлекетте болмасын құдіретті ұғым. Қазіргі заманда жастарымыздың бәсекеге қабілетті, мәдениетті, білімді, терең ойлы азамат болып қалыптасуына үштілділік білімнің қосар үлесі зор. Елбасы айтпақшы, біздің жастарымыз елімізді әлем халықтарына көп тілді жетік меңгерген, мәдениеті мен өркениеті жоғары дамыған халық ретінде танытуы тиіс. Сол үшін де бүгін біздер мен сіздердің кездесуіміз жүргізілуде. Алдымызда тұрған үлкен бастамаларда өздеріңізді мазалаған сұрақтарыңызды қойып, ойларыңызбен бөлісеңіздер болады,- деді С.Нелдібаева.

Келесі кезекте сахна төрінде ауданымыз бойынша мектептер мен балабақшаларда үштілділік саясаты бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар легін көрсететін шағын концерттік бағдарлама

тықбай, Жан Сакош, Агзам Исенов пен 10-сынып оқушысы Ақерке Артықбайдың орындауындағы ағылшын тіліндегі көрініс баршамызды тебірентті. «Табиғат ананы аялайық» тақырыбын аша білген оқушылар бүкіл әлем бойынша апаттық жағдайға әкеліп отырған экологиялық жағдайдың өзекті тұстарына тоқталған екен. Әдемі өнмен аяқталған көрініс залда отырған баршамызға табиғат ана ұсынған байлықты ысырапқа шашып, оны қорғауға талпыныс жасамадым-ау деген ой салды. Мағыналы ой салған қойылым №1 қазақ тірек мектебінің 9 «б» сынып оқушысы Жақабә Бекарыстың француз тілінде орындаған әсем әнімен өрбіді. Көкпекті орта мектебінің 9-сынып оқушысы Протосения Анастасия Абайдың «Күз» өлеңін үш тілде жатқа оқып шықса, «Рауан» спорттық бал билері ансамблінің орындауындағы әсем би концерттік бағдарламаны ерекше түстермен өрледі. Оқушылар мен ұстаздардың тынымсыз еңбегінің жемісі болған қысқа әрі өзгеше бағдарлама үшін С.Нелдібаева өз алғысын білдірді. Осы сәтте сахна төрінде үздік өнер көрсетуші оқушылардың жетекшілері Г.Рустембекова, А.Штейнбрнер, А.Баймағанбет, А.Жанұзақова, К.Тақауова, А.Ахметова, Ж.Аяпбергенова, Н.Климова-лардың есімдерін атамай өту

«Үздік бастауыш партия ұйымы» республикалық байқауы

2018 жылдың қыркүйек және желтоқсан айлары аралығында «Нұр Отан» партиясының «Үздік бастауыш партия ұйымы» республикалық байқауы өткізіледі. Байқаудың мақсаттары мен міндеттері - БҒҰ қызметін уәждемелеу және олардың жұмысын жандандыру, үздік БҒҰ анықтау және олардың жұмыс тәжірибесін тарту, партиялық кадрлардың резервін қалыптастыру.

Байқау 3 кезеңнен тұрады:
 - I кезең – байқау ресми жарияланған күннен бастап (1 тамыздан кеш емес) ағымдағы жылдың 1 қазанына дейін;
 - II кезең – ағымдағы жылдың 1 қазанынан 1 қарашасына дейін;
 - III кезең – ағымдағы жылдың 1-30 қарашасы аралығы.

Жеңімпаздарды марапаттау рәсімі 2018 жылдың желтоқсанында. Байқауға қатысу үшін өтінімдер тиісті аумақтық байқау комиссиясына ұсынылады, мекенжайы: Ботақара кенті, Абылай хан көшесі, 41А, тел: 8-72154-22-362.

«Нұр Отан» партиясының аудандық филиалы

Объявлен конкурс на «Лучшую первичную партийную организацию»

Партия «Нур Отан» объявляет республиканский конкурс «Лучшая первичная партийная организация», который пройдет с сентября по декабрь 2018 года.
 Цель и задачи конкурса: мотивация и активизация деятельности, выявление лучших ППО и распространение их опыта работы; формирование партийного кадрового резерва.
 Конкурс проводится в 3 этапа:
 - I этап начинается с момента официального объявления конкурса (не позднее 1 августа) и проводится до 1 октября т.г.;
 - II этап - с 1 октября до 1 ноября т.г.;
 - III этап - с 1 до 30 ноября т.г.
 Награждение победителей состоится в декабре 2018 года.
 Для участия в конкурсе заявки подаются в соответствующие территориальные конкурсные комиссии.
 Адрес принятия заявок: Бухар-Жырауский район, п.Ботақара, ул.Абылай хана, 41А, тел: 8-72154-22-362.

Районный филиал партии «Нур Отан»

Великий сын бессмертного Алаша: к 350-летию выдающегося казахского поэта, государственного деятеля Бухар жырау

(Продолжение. Начало в №№16-17).

С другой же стороны, Бухар жырау требует и единодушного признания народом сильной и справедливой власти хана, говоря о необходимости родового и племенного единства Алаша, государственного единства всех подданных Абылай хана. В знаменитом «Пожелании» поэтом отмечается:

«Девятое пожелание – пусть ваш торе не лишится трона».

При этом для Бухар жырау не существовало деления окружающих его лиц на великих, «исторических» личностей и людей обычных. Он не испытывал чувства трепетного благоговения по отношению к знаменитым историческим деятелям, но не стремился и снижать их авторитет, необходимый для построения единого государства в условиях постоянной реальной угрозы со стороны джунгарских и цинских завоевателей. Все они, включая самого Абылай хана и его великих батыров, для поэта, прежде всего, люди со всеми присущими им человеческими качествами – достоинствами и недостатками. И именно поэтому окружающие Бухара люди интересны ему, в первую очередь, истинными человеческими чертами. Так, рассказывая Абылай хану о героическом прошлом Алаша, жырау прямо говорил ему в лицо:

До тебя я был покровителем семи ханов Алаша.
Был другом высококоротого храброго Есим хана
Ты же не стоишь даже мизинца его.

Время Бухар жырау, непосредственного участника современных ему исторических событий, совпало с трагическим переломом в истории казахского народа. На плечах поэта лежало тяжелое бремя – сохранения связи времен, единения народа. Человек своей эпохи, с ее особенностями, бедами, подвигами и идеалами, Бухар занимает передовую по тем временам позицию, поскольку главное для него – сплоченность и независимость казахского народа. Оба эти условия сохранения народности Алаша поэт понимает и утверждает в духе своей эпохи.

Во-первых, сохранение Казахского ханства, как основы единства родного народа; набеги, походы, а если не хватает сил обороняться, то откочевки, как средство обеспечения мирной жизни народа.

Во-вторых, – это мир и согласие в самих казахских племенах и родах, как ключевых факторов для независимого существования Казахского ханства. Мысль о пагубности племенных и родовых раздоров многократно высказана в произведениях Бухара-жырау «Пожелание», «Это, это утки, это утки», «Эй, Абылай, когда я тебя увидел», «Старинный друг не будет врагом» и др. [7, с.44].

Поэтому Бухар жырау, как истинный патриот своего многострадального народа, призывает соплеменников к единству, как основе основ

самой жизни, утверждая духовные основы, которые помогут Алашу выстоять, сохранить себя в самые трудные, трагические годы его многовековой истории. Ведь там где единство, всюду будет жизнь – «Бірлік бар жерде тірлік бар», – такой завет оставили нам предки. Основная мысль многих толгау поэта, как девиз всего его творчества – сила народа в сплоченности, в единении не на какое-то время, не на время опасности, а навсегда:

Видишь в небе уток стаю?
Я гляжу, и мне завидно,
Дружно как они летают.
Так и нам давно уж, видно,
Поступать, казахи, нужно,
Кочевать давайте дружно,
Меж собой объединитесь,
Не богатством, этой дружной
Первым делом вы гордитесь...
Пусть враг обходит вас всё
время стороной –

Вы – братья по крови от матери родной!

В одном из толгау, посвященном Абылай хану, Бухар жырау также подчеркивает, отмечая Абылай хана как доблестного

деятели Алаша его единство, необходимость внутреннего согласия многочисленных казахских племен и родов, Бухар жырау необходимость жизненного единения родного народа показывает на примере катастрофической судьбы некогда могущественной ойратской (джунгарской) орды:

Перед паденьем, пред концом орды

Ойратов мощных – все перемешалось:

Нарушились все клятвы, все труды –

Напрасны, как напрасной стала жалость.

Самцы-верблюды, полчища самцов

Схватились так, что затряслась округа,

Как будто потрясатели основ,

Завидую, не вынося друг друга.

...
Тот не найдет добра, кто восстает

На брата, на вождя, тот движим страхом!

И если вождь народа упадет,
Пойдет всё прахом, да, пой-

героя, проявляющего небывалое мужество в борьбе с врагами, как подлинного предводителя казахского народа, сплотившего три единокровных жуза Алаша. Поэту дороги «кең Абылай» («щедрый Абылай»), «кең батыр» («милосердный батыр»), «қалың ел», т.е. свободные от чужеземного гнета соплеменники, объединенные ханом. Поэтому Абылай хана жырау называет «аям», «кең аям» – «моя опора», так как видит в нем того хана, вокруг которого спланивается народ, хана, собирающего всеказахское ополчение, совершающего походы. «Доблестен и славен для Бухара хан-военачальник, и именно таков для него Аблай» [7, с.44].

Бухар жырау по достоинству оценил заслугу Абылай хана в построении единого государства, восстановлении территориального единства обширного казахского края и осуществлении коренных преобразований в управлении Казахским ханством. При этом мудрость и величие Абылай хана Бухар видит в его живой связи с народом, проникновенном понимании им народных настроений и дум:

Хан будет хорош, когда сядет

В семью единую свой народ.

Тогда будут все уважать его,
Достойного пояса своего.

Выдвигая на первый план в

дет всё прахом.

Ойраты против брата своего
Пошли ... И в результате этой драки

В становищах бывлых их – никого

Нет, даже дико воющей собаки.

Бухар жырау, обладавший замечательным талантом воссоздания социального политического колорита настоящего, поэтическим даром обрисовки характеров, в своих произведениях глубоко отразил особенный облик героических личностей своей исторической эпохи (Богенбай батыра, Кабанбай батыра, Наурызбай батыра и др.), наделенных сильными чувствами. Его герои, судьбы которых, взятых вместе, составляли судьбу народа и Отчизны в целом, включены в поток больших исторических событий, великих трагических испытаний, течением которых и определялись их жизненные устремления.

Известно, что героическое время формирует героические характеры. Отражая эпическое величие батыров, их силу и богатый размах, жырау показывает их слияние со стремлениями всего народа, замечательные подвиги батыров, одушевленных любовью к Родине. Славные деяния степных батыров, достойных называться настоящими сынами казахского народа, поэт, вооду-

шевленный героикой борьбы казахских племен и родов против смертных врагов, ставит в пример будущим поколениям. Великие батыры не покладая рук трудились на благо родной страны, с оружием в руках защищали ее, до конца отдали свои силы за честь и достоинство Алаша.

Бухар жырау – полноправный субъект своей исторической эпохи, как и его выдающиеся предшественники, духовный облик которых определяла живая внутренняя связь с народом, глубоко национален. И тема судьбы Алаша, его прошлого и будущего получила разностороннее освещение во многих произведениях поэта, в которых мы видим – главное, всепоглощающее чувство поэта – беззаветная любовь к Родине, к родному народу. Он, как и другие великие его поэты-современники – Ахтамберды жырау (1675-1768), Кожабеген жырау (1663-1763), Умбетей жырау (1706-1778) – плоть от плоти казахского народа, верным сыном которого он был. Примечательно, что в истории казахской поэзии трудно найти эпоху, когда судьбы великих поэтов так эпохально и тесно переплетались бы с судьбой Алаша. И, возможно, не было мук душевных и физических, через которые не прошли бы поэты, разделившие трагическую судьбу своего народа в годы его «Ақтабан шұбырынды - великого бедствия» и выстрадавшие вопреки суровым невзгодам народной судьбы долгожданную общую победу над беспощадным врагом.

Произведения Бухар жырау, большого художника слова, неся на себе отпечаток современной ему эпохи, являются животрепещущим портретом огромного мира, в котором жил и действовал казахский народ. Подлинный мастер человековедения, поэт, рисуя множество разнообразных характеров и судеб, помогает понять суть сложных процессов в кочевом обществе, дает увидеть то, что творилось в сокровенных глубинах души народа в драматический период его истории. Не было такой жизненной проблемы народа, которая бы не интересовала его, глубоко и искренне воспринимавшего народные нужды и интересы.

Известной заботой пусть будет у вас –

Честь матери, чистую слово алмаз,

Не дать растоптать лиходею-врагу,

Вражьему кованому сапогу.

Забота забот – от врагов оградя

Всех нас вскормившую Родину-мать.

Поэзия Бухар жырау, свидетельствуя о многогранности связей его творчества с жизнью, впитала в себя все самое прекрасное, что родилось под небом его необъятной родины, сохраняя замечательные традиции поэзии древних жырау, пропитанной глубочайшим космизмом духа казахского народа. Творения поэта, написанные кистью мощной и темпераментной, наполненные самой жизнью, создавались в форме философско-назидательных размышлений. Они богаты художественными образами, насыщены яркими красками, обладая колоссальной силой эмоционального воз-

действия. При этом точность, верность передачи национального колорита и деталей жизнедеятельности народа, с какою Бухар жырау сумел показать в своих произведениях, не может не вызывать восхищения, обретая вечность силою поэтического слова.

По свидетельству, Бухар жырау не был счастливым в личной жизни, но вся казахская земля была ему домом, семьей и родным очагом. Его жизнью была Родина, вместилище его мятущей души, ставшая источником его неиссякаемого поэтического творчества. Он хорошо знал жизнь простого народа, относился к нему с искренней симпатией, помогая обрести ему свое человеческое достоинство, полноту и смысл бытия в условиях драматического периода истории Алаша. Поэтому в творениях поэта-летописца живет не только тысячелетняя история казахского народа, но и его великое будущее, в которое верит всей своей душой Бухар жырау. По сути, его поэтическое творчество, полное яркой образности, глубины и тонкости наблюдений, – одна из замечательных страниц поэтической истории казахского народа.

Пусть скажут, что сдружилась меж собой,
Забыв вражду былую, баев дети.

Пусть входят в дом весело толпой –

Счастливей их нет никого на свете.

Бухар жырау был глубоко верующим человеком, верным последователем ислама. По строкам поэта видно, что он получил превосходное мусульманское образование:

Кто говорит – об Аллахе скажи,

Об имени светлом его скажи,

Скажи, как мускаф открыл нам мир,

О слове Аллаха – Коране скажи,

Если небо дало тебе речь,

О вере, спасающей от терзаний, скажи!

Если ты не мусульманин до глубины души,

Нечего себя правоверным считать.

Традиционной темой для Бухара, глубоко знавшего тюркскую поэзию, было и поэтическое сопоставление различных возрастных периодов жизни человека. Поэтом, очень чутким к течению быстротечной человеческой жизни, изображаются состояния души человека в различных возрастах. Так, в толгау, в значительной мере автобиографичных и наполненных подкупающей искренностью, поэт сожалеет о прошедшей беззаботной молодости, «буранных двадцати пяти»:

О, бывшие двадцать пять!

Горячили кровь мою. ...

В двадцать пять, ах, в двадцать пять

Ту, что любишь, умыкнешь!

(Продолжение следует)

КАЙТХОЖИН,
доктор юридических наук,
профессор, заведующий кафедрой конституционного, международного права и таможенного дела Евразийской юридической академии имени Д.А.Кунаева
На фото: картина художника Жумагазы Сагимбаева "Дат, таксыр".

Переход казахского языка на латиницу как составная часть модернизации казахстанского общества

В своей статье «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру», опубликованной в газете «Егемен Қазақстан», Нурсултан Назарбаев рассказал о планах перехода на латиницу.

«Общественное сознание требует от нас не только формирования основных принципов модернизации, но вместе с тем и осуществления конкретных проектов, необходимых для соответствующего противостояния вызовам современности. В связи с этим я предлагаю несколько проектов, за которые необходимо серьезно взяться в ближайшие годы. Во-первых, нужно начать работу по переводу казахского языка на латиницу. Мы понимали, что в этом вопросе была необходимость некоторой последовательности, внимательно относились к нему и тщательно готовились с обретения Независимости», - отмечает Елбасы в статье.

Необходимость латинизации казахского алфавита вписана в контекст любимой идеи Н. Назарбаева - модернизации Казахстана. Только на этот раз подвергнуться ей должны не экономика, политические институты и общественные структуры, а система письменности и тесно связанное с ней национальное самосознание казахского этноса. Перевод национального алфавита на латинскую графическую основу обосновывается в статье двумя основными факторами: необходимостью сохранения национальной идентичности и усиления конкурентоспособности Казахстана, которая связана с повышением компьютерной грамотности, знанием иностранных языков и культурной открытостью. Модернизированный на этой основе Казахстан должен сохранить свою национальную идентичность и лучше адаптироваться к глобальным изменениям.

Он напомнил, что корни казахского языка тянутся из глубин VI-VII веков (период раннего средневековья). В это время на евразийском пространстве появилась и стала употребляться руническая письменность древних тюрков, известная науке как орхон-енсейская письменность. В истории человечества - это самое древнее письмо. В V-XV веках тюркский язык был языком межнационального общения на большей территории Евразийского континента, отметил Президент и привел пример: все официальные документы Золотой Орды и международная переписка в основном были написаны на средневековом тюркском языке. С принятием населением ислама руническая письменность постепенно была вытеснена, ее место стал занимать распространяющийся арабский язык и арабский алфавит, который использовался на протяжении 900 лет (с X до XX века) на территории нынешнего Казахстана.

«7 августа 1929 года Центральный Исполнительный Комитет КССР и Президиум Совета Народных Комиссаров КССР приняли постановление о внедрении нового латинизированного алфавита - «Единого тюркского алфавита». Латинский алфавит использовался с 1929 по 1940 годы. Затем был заменен на кириллицу. 13 ноября 1940 года был принят закон «О переводе казахского письменности с латинизированного на новый алфавит на основе русской графики». Таким образом история изменения казахского алфавита в основном мотивировалась конкретными политическими причинами», - заметил Назарбаев.

В своей Стратегии «Казахстан-2050» Глава государства уже говорил о переходе на латиницу с 2025 года. До этого периода необходимо перевести делопроизводство, периодическую печать, учебники на латинский шрифт.

«Осталось не так уж много времени, поэтому уже сейчас мы должны приступить к работе. Мы приступаем к подготовительному этапу этой масштабной работы уже сейчас. Правительство должно выработать конкретный график перехода казахского языка на латинский алфавит. До конца 2017 года с помощью ученых, советуясь с представителями широкой общественности, мы должны принять единую стандартную форму казахского алфавита в новой графике. С 2018 года мы должны приступить к подготовке специалистов, которые будут обучать новому алфавиту, и учебников для школ. В следующие два года должны вестись организационные и методические работы. Конечно, до полного овладения новой графикой будет использоваться и кириллица», - пояснил он.

В целом, в переходе на латинский алфавит, считает Президент, есть своя глубокая логика: «Она связана с особенностями современной технологической среды, коммуникации, а также научными и образовательными процессами XXI века. В школах дети и так изучают английский язык и латинский алфавит. Поэтому для подрастающего поколения не предвидится никаких трудностей и препятствий».

В заключение, следует отметить, что переход казахского языка на латиницу даст определенные выгоды. Выигрыш будет заключаться как в легком освоении западных языков из-за общей латинской графики, так и в укреплении тюркского языкового единства, что, в свою очередь, является очень весомым аргументом.

Время покажет, как наша страна справится со столь сложнейшей, многоаспектной задачей, и будет ли затем наш опыт служить образцом для подражания. Время пролетит быстро, поэтому сроки, отведенные для подготовительного периода, нужно максимально эффективно, предельно насыщенно использовать.

Мудро и оптимально сконструированный процесс перевода графики казахского языка на латинский позволит уверенно утверждать, что мы к ней возвратились, а не перешли, найдя свой путь и оставив свой след в потоке истории.

Олжас БУЛУМБАЕВ,
старший преподаватель кафедры политологии и социологии
КарГУ им.Е.А.Букедова
Ержан ИСКАКОВ,
старший преподаватель кафедры политологии и социологии
КарГУ им.Е.А.Букедова

Бухар жырау: краеведческие уроки

В поселке Ботакара издается газета «Бұқар жырау жыршасы». В советские времена этот печатный орган имел название «Знамя Ильича». В редакции был крепкий коллектив в лице Н.А.Худенко, Н.И.Блудчего, З.П.Богданцевой. С моими краеведческими зарисовками о людях ботакаринского края они оперативно знакомили население. Старожилы оценили мои поиски. Начались безотказные беседы с аксакалами. Благодаря им в «Знамени Ильича» 21 и 23 мая 1987 года был опубликован мой первый материал о личности Бухар жырау. Его навали «Голос из глубины веков». «Индустриальная Караганда» свой Бухаржырауский проект публикаций умело подпитывала. Настало время сказать свое слово знаменитым ученым-историкам. Тем не менее, мои любительские находки тоже появились. Им отвели место 19 марта 1992 года, 12 июня и 14 августа 1993 года. Сегодня открываю записи прошлых лет.

Урок 1. Из июньского дневника 1993 года.

Когда едешь автодорогой Шалкар-Садык-Мавзолей Бухар жырау, все внимание переключается на красоты окружающей местности. Березовые перелески с их чистой родниковой водой, волнистые, как море, сопки, на благодатных степных просторах то там, то тут белеют юрты, сочной травой лакомятся скот. Древняя земля предстает во всем своем величии.

Однако не спешите радоваться: человек успеет нанести ей зияющие раны. То и дело по трассе видны карьеры для выемки песка и камня. Правда, по заверениям автодорожников, к юбилею Бухар жырау будет проведена их рекультивация. И все же, какими вещами оказались слова Бухар жырау, написанные им три столетия назад.

Гибнет высокая гора,
Если туман успел укрыть,
Гибнет облако, если оно
Не может гору перевалить.
Гибнут и солнце, и луна,
Если тонут в мраке ночном.
Гибнет и озера волна,
Если ее затянет льдом.
Гибнет и черная земля,
Если ее покроет снег.

Что же не гибнет? Чей вечен век?
Доброе имя человека
И слова поэта не умрут.
Что ж, память о Бухар жырау сохранена. Неужели мы не сделаем того же по отношению к легко ранимой природе?

Урок 2. Что писал Чокан Валиханов.

Крымские татары слово «жырау» трактуют не только как поэт, певец, выразитель народных дум, но и как предсказатель, прорицатель, кудесник, гадалка и отчасти волшебник. Чокан Валиханов по этому поводу сообщает: Аблай хан в одном из набегов на джунгар отправил вперед разведку в количестве 1000 человек, разделив их на два отряда. Одним командовал Джанатай, другим Богембай-старший. Батыры долго не возвращались.

Аблай стал беспокоиться об их судьбе, и спросил Бухар жырау: «Отчего так долго не возвращаются молодцы?».

Бухар отвечал: «Джанатай пройдет через Талкын, Богембай пройдет Кульджаном. а хан-Баба назад прибежит».

Предсказание сбылось. Действительно, Джанатай миновал Талкын - военную крепость около Хоргоса, Богембай попал в засаду, но проявив ловкость и отвагу, как батыр Кульджан, вырвался из рук врага. Бывший с ними хан-Баба, сын знаменитого Барака, поплутав в степи, вернулся назад. Когда предсказание сбылось, Аблай так запрыгал от радости, что «макушка его задевала небо».

Еще одно из народных преданий. Хан Аблай перед выступлением в поход призвал Бухара и спросил его о положении луны и солнца, желая знать, будет ли поход удачным.

Бухар отвечал: «Если желтый бура (верблюд), подойдя к знамени и глядя в сторону неприятеля, забушует, хан возвратится с добычей. Если желтый бура пришел, но у знамени лег и вытянул шею по земле, не выступай, хан, в поход, тебя ждет неудача».

Урок 3. Свидетельствует Григорий Потанин.

После Чокана Валиханова тексты песен Бухара записывал известный русский ученый Г.Н.Потанин. Он получил их в 1880 году от внука жырау Курманбая, который слыл ахуном, ученым человеком и славился как певец. Среди текстов, записанных от Курманбая, - славословие Аблаю, славословие его коню, предсказание о приходе гуржитов, песня о разорении калмыков, песня, напоминающая Аблаю о днях его изгнания и бед-

ности, наставительная песня и песня-прощание с ордой Баганалы, ряд толгау-раздумий.

В архиве Г.Н.Потанина, который находится в библиотеке Томского университета, хранится отрывок из предания о Бухар жырау: «При Аблае был Бухар-певец, который был выше, чем Худури, а Худури считался выше умом Джапака. Бухар сочинил хвалу Аблаеву аргамуку и хвалу самому Аблаю. Сын его Джарлыгап би был отправлен с дядей при Айсултане, который назначался в заложники...».

В бумагах Г. Н. Потанина есть один из вариантов песни Бухара «Сизый голубь». Она о лихих джигитах, промышляющих угоном скота.

Сизый голубь, сизый голубь,
Сизый дикий голубь летает ради пищи.
Сизо-пестрым щитом прикрывшие,
Витязи рыщут ради скота.
Ради сверстников, сверстников
Я тополь срезал, чтобы сделать плот,
Я шубу подрезал ради скота,
От сверстников из-за забот
Отстал я ради черной сабы.

В долине Чубарагаш войска Аблая бились с гургитами (маньчжурами) и, оттеснив их от воды, заставили поклониться в ноги Аблаю. Бухар по этому поводу пел:

Не пришел ты в настроение.
Щедрый Аблай, моя опора,
Чубарагаш, просторная степь,
Убежище в пустыне.
Извечные твои недруги поклониться
Тебе пришли, моя опора.

Урок 4. Прорицатель М.Ж. Копеев.

Первым биографом Бухара считается его дальний родственник, собиратель устного народного творчества Машгур Жусуп Копеев (1857-1931), чья могила сохранилась у подножия той же горы Далба, где похоронен Бухар жырау. М.Копеев изучал арабский и персидский языки, много путешествовал по Средней Азии и Казахстану, был знаком с известным тюркологом В.В.Радловым, издал в Казани несколько книг. Записи М.Копеева находятся в рукописном фонде библиотеки ИАН РК. Специальный раздел фонда посвящен Бухар жырау. В нем больше толгау и вещей песен, чем в архиве Г.Н.Потанина.

М.Копеев приводит многочисленные факты из жизни любимого им поэта. По данным М.Копеева, Бухар происходит из рода Аргын, из его колена Тортуыл Каржас. Отец Бухара, Калкаман, был батыром, еще при хане Тауке, умершем в 1718 году. Бухар был известным бием, влиятельным и уважаемым человеком. В 1781 году, когда умер хан Аблай, Бухар был еще жив. О смерти хана им создан песенный плач - жоктау.

Опираясь на разные факты, М.Копеев считал, что Бухар родился около 1668 года, а умер после 1781 года, что к богатству он не стремился и даже в 60 лет еще не имел скота. Однажды он попросил у своих родичей на время коня, о чем впоследствии говорил в стихах:

Это я пришел, Бухар,
Бай Ахан и бай Тобет.
Я прошу у вас коня,
Мне не говорите: «Нет».

Бухар в совершенстве владел искусством слова. «Его современники, - отмечал М.Копеев, - считали, что у Бухара волшебное горло. Он будто бы не говорил просто, а всегда стихами, в рифму...».

И еще: «Тому, кто захотел бы полностью записать стихи этого человека, нужно долготеление Ноя, выдержка Аюба, мудрость Платона...».

(Продолжение следует)

Юрий ПОПОВ,
краевед
г.Санкт-Петербург (Россия)

Районный бюджет-2017: не освоено 20 млн тенге

Исполнение районного бюджета за 2017 год и программу развития района рассматривали на заседании постоянных комиссий районного маслихата 17 апреля под председательством секретаря районного маслихата Асхата Әли, заместителя акима района Айганым Акпановой.

На заседание были приглашены руководители государственных учреждений и организаций.

С отчетом об исполнении районного бюджета за 2017 год выступила руководитель отдела экономики и финансов Елена Жумашева.

Скорректированный план по доходам составил 7 млрд 770 млн тенге, фактическое исполнение – 7 млрд 930 млн 300 тыс тенге, на 15,9 процента (1 млрд 87,2 млн тенге) больше в сравнении с 2016 годом, - сообщила Е.Жумашева.

Как пояснила выступающая, увеличение объемов по доходам в сравнении с 2016 годом произошло за счет увеличения объемов трансфертов из областного и республиканского

процента отчислений по индивидуальному подоходному налогу с доходов, облагаемых у источника выплаты и социального налога в связи с передачей села Дубовка в административное подчинение Абайского района, - пояснила Е.Жумашева. - Налоговые поступления составили 24,2% или 1 млрд 916 млн тенге, в том числе подоходный налог – 6,5%, социальный налог – 5,9%, налоги на собственность – 9,8% и другие – 1,9%. Неналоговые поступления по сравнению с 2016 годом снизились на 2,5 млн тенге или на 16% и составили 13 млн тенге. Поступления от продажи основного капитала по сравнению с 2016 годом увеличились на 13 млн тенге или на 55,3% и фактически соста-

освоение средств.

Расходы районного бюджета были исполнены на 99,7%, сумма неосвоения составила 20,2 млн тенге. Из них по объективным причинам -1,5% (300 тыс тенге) – это экономия по итогам государственных закупок, 19,9 млн тенге не освоены по субъективным причинам, сказала выступающая. Здесь и несоблюдение поставщиками договорных обязательств, отсутствие положительного заключения госэкспертизы, судебные разбирательства.

Самое большое неосвоение целевых трансфертов, выделенных на развитие, допущено отделом строительства. В связи с корректировкой ПСД по решению суда и отсутствием государственной экспертизы не освоена сумма 19 млн 161,4 тыс. тенге, выделенная на реконструкцию водопроводных сетей в селах Умуткер (14 млн 428,1 тыс. тенге) и Кызылкаин (4 млн 733,3 тыс. тенге).

Как пояснил позже руководитель отдела строительства А.Капашев, в ходе строительства работ и в Умуткере и Кызылкаине был выявлен перечень работ, не учтенных в проекте.

Причиной неосвоения являются выявленные дополнительные работы не учтенные в проектно-сметной документации, разработанной в 2014 году, - пояснил А.Капашев. – Это такие виды работ, как водоотлив грунтовых вод на водоводе, а также подключение 5 домов, не вошедших в ПСД по реконструкции водопроводных сетей села Умуткер, водоотлив грунтовых вод, водоотлив скального грунта на двух улицах и на водоводе в селе Кызылкаин. Данные виды работ не были учтены в ПСД и привели к увеличению стоимости суммы договоров по реконструкции во-

допроводных сетей в селах Умуткер и Кызылкаин.

Как выяснилось, подрядные организации – ТОО «Наладоч-

ный Центр Темиртау» и «Агропромстрой» обратились с иском в специализированный межрайонный экономический суд Карагандинской области, своим решением суд обязал ГУ «Отдел строительства» пересмотреть и внести корректировки в проектно-сметную документацию с учетом проведенных инженерно-геологических изысканий.

Во исполнение решения суда автором проекта ТОО «Укс-проект-2006» ведется работа по корректировке ПСД с учетом выявленных дополнительных работ.

На сегодняшний день проект по реконструкции водопровода в селе Кызылкаин завершен и направлен на экспертизу, ведется работа по корректировке проекта по реконструкции водопроводных сетей в селе Умуткер, - сказал А.Капашев.

Жители сел Кызылкаин и

Умуткер 15-20 лет ждали питьевую воду. Средства были выделены, но принять этот водопровод по сей день не представляется возможным из-за некачественно разработанных проектов. Как можно было забыть включить в проект 5 домов в селе Умуткер? Кто будет оплачивать дополнительные виды работ, выявленные в ходе строительства? – задает вопросы секретарь районного маслихата А.Әли. - Вот так, уважаемые коллеги, безответственность госслужащих, ответственных лиц приводит к тому, что теперь придется дополнительно изыскивать средства на оплату дополнительно выполненных подрядчиками работ. Оба подрядчика подали в суд на заказчика, которым выступает отдел строительства. И суд примет решение в пользу подрядчиков, которые выполнили дополнительные виды работ по проектам.

По мнению секретаря районного маслихата, отделу строительства необходимо начать претензионную работу к авторам проекта и впредь не допускать подобных ошибок. Ведь в настоящее время завершается разработка ПСД по реконструкции водопроводных сетей в селах Каражар и Ботакара.

Также на заседании подробно обсудили Программу развития района за 2017 год. С докладом выступила руководитель отдела экономики и финансов Е.Жумашева, а затем были заслушаны руководители отдела предпринимательства и промышленности Л.Лузикова, занятости и социальных программ Л.Кунуспекова, отдела сельского хозяйства М.Курмангалиев, заместитель руководителя отдела образования А.Оспанов.

По итогам заседания члены постоянных комиссий одобрили проект решения «Об утверждении отчета об исполнении районного бюджета за 2017 год» и приняли постановление о внесении данного вопроса на рассмотрение очередной сессии районного маслихата.

А.ЖУМАКАЕВА

На фото Ж.Макишева: президиум заседания; депутат Ж.Рахимберлинов с вопросом; Е.Жумашева.

бюджетов – на 1 млрд 220,7 млн тенге, или 26,4 процента.

В структуре районного бюджета за 2017 год собственные доходы составили 24,8 процента. При плане 1 млрд 803,6 млн тенге собственные доходы составили 1 млрд 965,6 млн тенге. При этом Е.Жумашева отметила, что в 2017 году наблюдалось снижение собственных доходов в сравнении с 2016 годом на 140,9 млн тенге или на 6,7 процента.

Наибольшее снижение произошло в связи с изменением

ввели 36,6 млн тенге.

73,7% (5 млрд 846,8 млн тенге) в структуре районного бюджета – это поступления трансфертов из республиканского и областного бюджетов, что на 1 млрд 220,7 млн тенге больше, чем в 2016 году.

Проинформировав о структуре районного бюджета по видам поступлений за 2016-2017 годы, выступающая также подробно остановилась на расходной части бюджета, отметив администраторов бюджетных программ, допустивших не-

Редакция қоржынынан

Бөбекжай-бақша - тәрбие, білім бесігі

Қазақ халқы әрқашан ұрпақ тәрбиесін ұлттың тағдыры, болашағы деп білген. Сондықтан тәрбие мәселесіне көңіл бөліп, болашақ ұрпақты сапалы тәрбиелеу үшін тиімді әдіс-тәсілдерді қолданып, қарастыру әрбір ұстаздың тапқырлығы мен кәсіби біліктілігін, ізденімпаздығы мен шығармашылығын талап етеді.

Осындай педагог мамандар бүлдіршіндердің танымын кеңейтіп, білімдерін ән-бимен, өлеңмен, спортпен, көңілді ертегілер әлемімен ұштастырып, үлкен еңбек сіңіріп жүрген ұжым - Бұқар жырау ауданының Үш-төбе ауылындағы «Аяла» бөбекжай-бақшасы.

Осы бөбекжай-бақшада жылда «Ашық есік күні» өтеді. Сондағы бүлдіршіндеріміздің әрбір қимылдарын, тәтті тілдерін тамсана да, мақтана айтуға болады. Бөбекжайда өтетін шаралар дені мынадай - «Алтын күз», «Тәуелсіздік мерекесі», «Әкем, анам және мен» атты

спорттық мәрелер, «Наурыз мейрамы», «Веселая сказка» қойылымы, Жеңіс күніне арналған шеру «Ешкім де, ештеңе де ұмытылмас» атты ашық сабақтар, орыс тілі, ағылшын тілі сабақтары заман талабына сай өтетініне ата-аналар үнемі куә болып жүреді.

«Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламасымен, латын әліпбиіне көшірумен таныстырып, оқыту барысын бағдарлап, Екі топқа бөлініп, ойын арқылы латын көрпін үйренді. Соған байланысты бірнеше тапсырма орындадық.

Бөбекжайдағы тәрбие ата-

анадан бастау алып, жеткіншекті туған жерін сүйеге, өз елінің патриоты болып өсуге барынша іс-шаралар атқарып, ұжымының ұйытқысы болып отырған Гүлмира Әділбековаға алғысымыз шексіз.

Бөбекжай - баланың жаңа өмірге қадамы. Сол мықты ұрпақты тәрбиелеп, бүлдіршіндерімізді білім нәрімен сусындатып, бар күш-жігерін аямай жұмсап отырған ұжымға мың алғыс. Отбасының да, бөбекжайдың да, мектептің де мақсат-мүддесі біреу - заман талабына сай мықты ұрпақ тәрбиелеу. Бүлдіршіндеріміздің үш тілге зерек, алғыр, жарқын жүздерін көргенде болашағымыздың тірегі осылар екеніне куанамыз.

**Д.ЕСЕНДӘУЛЕТОВ,
И.БЕЛҒАЗЫ, Д.ҚҰЛАТАЕВА,
С.САҒЫНДЫҚОВА**
«Аяла» бөбекжай-бақшасының ата-аналары Үштөбе ауылы

Хабарландыру

«ДорСтрой LTD» ЖШС «Қарағанды облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ-не мемлекеттік экологиялық сараптама өткізу үшін сұраныс жолдайды. «Қоршаған ортаға ықпал етуін бағалау» жобасында өнеркәсіптік өңдеуді шөгү тұқымның пайда болған жері «Шили» Қарағанды облысы, Бұқар жырау ауданында орналасқан.

Ұсыныстар және ескертулер бойынша көрсетілген мекенжай бойынша хабарласуға болады: Қарағанды облысы, Лобода көшесі, 20, «Қарағанды облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, телефон: 8 (7212) 56-81-66.

Тапсырыс беруші – «ДорСтрой LTD» ЖШС.
Байланыс тұлғасы Әубакиров С.С., телефон 8 (7212) 34-92-96.

«ДорСтрой-LTD» ЖШС

Объявление

ТОО «ДорСтрой LTD» направляет в ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области» заявку на проведение государственной экологической экспертизы раздел «Оценка воздействия на окружающую среду» к проекту промышленной разработки осадочных пород месторождения «Шили», расположенных в Бұқар-Жырауском районе Карагандинской области.

В случае замечаний и предложений обращаться по адресу: г.Караганда, ул.Лободы, 20, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области», телефон: 8 (7212) 56-81-66.

Заказчик – ТОО «ДорСтрой LTD».
Контактное лицо Аубакиров С.С., телефон 8 (7212) 34-92-96.

ТОО «ДорСтрой-LTD»

№377

О паводке, пожарах и безопасности на водоемах

На очередном заседании районной комиссии по предупреждению и ликвидации ЧС под председательством акима района Шагурашида Мамалинова подведены итоги прошедшего паводка, а также обсуждены планы к предстоящему пожароопасному периоду и купальному сезону.

На заседание районной комиссии, состоявшемся 27 апреля в зале районного акимата, были приглашены акимы сельских округов, сел и поселков, руководители учреждений и предприятий.

Итоги паводкового периода подвел в краткой информации заместитель акима района Сапар Сатаев.

Как отметил С.Сатаев, па-

рии школы и расположенный выше подтопленного дома, а в поселке Ботакара подъем уровня воды произошел из-за забитой водопропускной трубы

водковая ситуация прогнозировалась сложной, тому способствовали высокие запасы воды в снеге и промерзание почвы от 60 см и до полутора метра, но своевременно организованные и проведенные превентивные меры дали положительные результаты и весенний паводок в нашем районе в целом прошел

под дорогой по ул.Бухар жырау близ кафе «Байтерек», пояснил выступающий. Оба случая подтверждают, что акимами Кокпектинского с/о и п.Ботакара не на должном уровне были проведены противопаводковые мероприятия еще в осенний период, говорит С.Сатаев.

Отметил заместитель акима

без катастрофических последствий.

Между тем локальные подтопления в отдельных населенных пунктах все же имелись и, как отмечалось в выступлении, вследствие некачественно проведенной подготовки в период осенних субботников. Так, в селе Кокпекты был подтоплен один дом расположенный по улице Верхняя, 55. Жильцы дома в количестве двух человек были эвакуированы к родственникам на станцию Сортирочная. Едва не затопило тальми водами и дом по ул.Бухар жырау, 54, расположенный в п.Ботакара. Но благодаря привлечению техники ДЧС Карагандинской области затопление дома не допустили.

В первом случае причиной подтопления дома стал забитый мусором арык на террито-

района и ряд акимов, которые не исполнили поручение акима района касательно приобретения мотопомп. Среди них акимы сел Суыксу, Акоре, поселков Ботакара, Г.Мустафина, Кушоки, с/о Баймырза, Уштобинского, Доскейского, Кокпектинского, Белагашского, Кызылкаинского, Новоузенского, Тогызкудукского с/о.

Между тем, в период весеннего паводка тут и там возникали случаи скопления талых вод, грозящие затопить дворы и дороги, и службам ГЗ и ЧС приходилось обращаться в ДЧС, чтобы с помощью их мотопомп откачивать поступающую талую воду. Именно так произошло в вышеописанных случаях в селе Кокпекты и в п.Ботакара. И если дом в п.Ботакара от большой воды усилиями всех служб удалось спасти, то в селе Кокпекты в

результате подтопления тальми водами жилье полностью пришло в негодность и местным исполнительным органам предстоит его восстанавливать либо приобрести новое.

в текущем году на профилактику и тушение пожаров из бюджета выделено 2 млн. 613 тыс. тенге, распоряжением акима района разработан и утвержден районный План ме-

рит добровольные пожарные формирования на предмет наличия и состояния техники, укомплектованности личным составом и средствами пожаротушения. Кроме того, в селах Керней, Ростовка и Центральное планируется открыть пожарные посты.

Между тем, от слаженности действий и оперативности служб, задействованных в тушении природных пожаров, зависит многое. На заседании подробно разобрали последний случай природного пожара, произошедшего 20 апреля на территории села Каракудук. По словам Н.Интуева, степной пожар показал низкую готовность местных исполнительных органов и ДПФ и отсутствие взаимодействия между приграничными сельскими округами.

В ликвидации природного возгорания участвовали 18 человек и 4 легковые автомашины, в том числе акиматов села Каракудук, Доскейского с/о, п.Ботакара, а также УАЗ с емкостью для заправки ранцевых огнетушителей, а также одна автоцистерна и личный состав ПЧ-6 г.Караганды. При этом ни одно крестьянское хозяйство в тушении пожара не приняло участие, - говорит Н.Интуев. - Как показал этот случай, в большинстве своем акимы сельских округов, сел и поселков предпочитают собственными силами тушить пожар, не привлекая для этого силы и средства крестьянских хозяйств, в том числе и арендаторов земель, на которых произошло горение.

Весна в этом году холодная, но несмотря на это, на территории района уже зарегистрированы природные пожары. С начала текущего года произошло 7 природных возгораний на площади 57,685 га, из них 2 пожара были ликвидированы добровольными пожарными формированиями, 3 - государственной противопожарной службой, 2 - совместными усилиями.

Пожароопасный период еще впереди, и в этой связи аким района поручил проверить ранцевые огнетушители, наличие техники, сил, которые будут привлекаться к тушению природных пожаров. При этом хлопущки, которые используются для тушения огня, - вне закона, на них нет СНиПов.

В идеале каждое крестьянское хозяйство должно иметь пожарную машину, если такой возможности нет, можно приобрести одну на несколько хозяйств. И эту работу должны организовать на местах акимы сельских округов, сел и поселков, - считает Ш.Мамалинов. Он поручил вернуть на доработку все Планы мероприятий по обеспечению пожарной безопасности и согласовать их с отделом ЧС и курирующим заместителем акима района.

Третий вопрос повестки дня заседания также вызвал широкое обсуждение. Несмотря на то, что из года в год идет снижение количества чрезвычайных происшествий на воде, в частности, в 2014 году 15 погибших, в 2015г. - 13, в 2016г. - 10, в 2017г. - 7, аким района поручил активизировать профилактическую работу и принять все меры по недопущению гибели людей на водоемах.

А.ЖУМАКАЕВА

На фото Д.Торжанова: идет заседание; председательствует аким района Ш.Мамалинов; с информацией С.Сатаев и Н.Интуев.

- Рисковать чьей-то жизнью, имуществом - это преступная халатность, - считает аким района Ш.Мамалинов. - Было поручение о приобретении мотопомп, на это были выделены бюджетные деньги, но из-за безответственности и бездействия некоторых ответственных лиц - акимов - возникали случаи подтопления домов и дворов. Все это из-за недопонимания

роприятий по обеспечению пожарной безопасности и организации тушения пожаров на территории района, в котором предусмотрено 39 пунктов мероприятий, включая создание добровольных пожарных формирований, открытие пожарных постов, приобретение необходимого оснащения, инвентаря и многое-многое другое.

Н.Интуев вновь обратился к

важности вопроса.

Наверное, суммы ущерба надо взыскать с виновных лиц, только тогда другие будут ответственны, говорит аким района. И речь идет не только о подтоплении домов и дворов, но и о переливах на дорогах.

По мнению руководителя района, большинство населенных пунктов не были готовы к паводковому периоду, считая, что в этом году была идеальная весна, и нам просто повезло.

В целом, при подведении итогов прохождения паводкового периода назывались и положительные моменты, в частности, возведение и укрепление защитных валов на отдельных участках показало свою эффективность.

По завершению обсуждения вопроса акимам сельских округов и поселков было дано поручение начать готовиться к предстоящему паводковому периоду, а именно разработать пошаговый комплексный план по предупреждению чрезвычайных ситуаций, в котором предусмотреть все противопаводковые мероприятия.

Далее с подробными информацией, касающимися готовности органов ГЗ и ЧС к пожароопасному периоду и купальному сезону, выступил руководитель отдела ЧС Н.Интуев.

Как сообщил выступающий,

акимам сельских округов, сел и поселков с большой ответственностью подойти к составлению собственных планов мероприятий, указав реальные сведения, в том числе по запасам ГСМ, продовольствия и о том, какие силы и средства крестьянских и фермерских хозяйств будут привлечены в случае природного пожара,

Ежегодно планами предусматривается создание запаса ГСМ и продуктов питания для обеспечения ими сил и средств, задействованных в тушении природных пожаров, сельскими акимами заключаются меморандумы с объемами торговли на предоставление данных товаров, на практике эти меморандумы не исполняются, сельские акимы не могут обеспечить участников тушения пожаров питанием и ГСМ, и все снабжение осуществляется через районный отдел предпринимательства и промышленности, которому не всегда удается оперативно реагировать на складывающуюся обстановку ввиду больших расстояний от районного центра до возможных мест пожаров.

Н.Интуев затронул и другую немаловажную проблему - это создание отрядов ДПФ в каждом населенном пункте, а также на базе крестьянских и фермерских хозяйств. Отдел ЧС намерен до 10 июня прове-

Премии лучшим культработникам

24 мая в районном Доме культуры чествовали культработников, показавших высокие результаты в профессиональной деятельности. Лучших из лучших поздравил аким района Шагурашид Мамалинов, вручив им награды в честь профессионального праздника – Дня работника культуры и искусства. Отрывая торжественное мероприятие, Шагурашид Мамалинов отметил, что в нашем районе уделяется большое внимание развитию сферы культуры.

Айганым Акпанова.

Большая группа культработников в этот торжественный день была отмечена почетными грамотами от областного филиала профсоюза работников культуры и районного отдела культуры и развития языков. Среди них старший библиограф ЦБС Гулайым Жукенова, старший библиограф ЦБС Рымкул Жамкеева и старший библиотекарь села Кызылкаин Нина Романченко. Татьяна Чернышкова – библиотекарь села Центральное стала обладателем нагрудного знака «Ветеран культуры». Поддержали своих сельских коллег художественными номерами артисты из областного

Как отметил Президент страны Нурсултан Абишевич Назарбаев, нам следует оберегать нашу национальную культуру и традиции во всем их многообразии и величии, собирать по крупицам наше культурное достояние, - сказал Шагурашид Калиевич, отметив: - Из года в год работники культуры нашего района доказывают свой высокий профессионализм. Люди признательны всем, кто вносит свою лепту в развитие культуры, за внимание и бережное отношение к культурному наследию, искусству, народному творчеству, музейному и библиотечному делу. Глава района тепло поздравил работников культуры и искусства с профессиональным праздником, пожелал вдохновения, неиссякаемого творческого потенциала, крепкого здоровья, счастья, радости и благополучия.

премии стала Аймангуль Такирова – директор централизованной библиотечной системы. 38 лет А.Такирова отдала библиотечному делу, начинала методистом, потом стала заведующей методическим отделом ЦБС, а с 2001 – директором ЦБС, в системе которой 39 библиотек, из которых 24 – модельные. Почетный диплом и денежную премию в размере 150 тысяч тенге под громкие аплодисменты А.Такировой вручил аким района Ш.Мамалинов.

Руководитель района со сцены поздравил заведующего художественной самодеятельностью РДК Азамата Амантайулы и организатора видеомобили «Зерде» Есбола

Алгожина, награжденных дипломами областного управления культуры, архивов и документации.

Почетные грамоты акима района в этот день были вручены музыкальному руководителю-диджею РДК Бейбиту Абилдину, музыкальному руководителю клуба села Акбел Айгерим Дюсековой и заместителю директора по хозяйственной части РДК Берiku Жуманову.

В номинации «Лучший библиотечный работник» победителем стала Айтбала Ибраева – заведующая библиотекой села Доскей, в номинации «Лучший культработник по организации мероприятий на государственном языке» по решению конкурсной комиссии были признаны Сембигуль Кулбекова – заведую-

щая клубом села Тузды и Алма Байгунисова – заведующая библиотекой села Уштобе. Хореограф районного Дома куль-

туры Кымбат Рустембекова стала обладателем премии акима района в номинации «Лучший руководитель самодеятельного коллектива», а музыкальный руководитель Ростовского сельского Дома культуры Айгуль Кудусия стала победителем в номинации «Лучший культурный организатор».

Дипломы, цветы и денежные премии победителям в номинации также вручали заместители акима района Сапар Сатаев и

центра. Зрители наслаждались великолепным пением, яркими танцевальными номерами в исполнении Асем Жармаганбетовой, Ерболата Маханбета, Акботы Сармутдиновой, дуэта «Кәусар», этногруппы «Тарланс» и вокально-танцевального ансамбля «Асем-ай».

А.ЖУМАКАЕВА
На фото Ж.Макишева: премии лучшим культработникам; победители конкурса; Т.Чернышкова - ветеран культуры.

Ежегодный конкурс на присуждение премии акима района в целях стимулирования и государственной поддержки, повышения социального статуса и значимости труда работников культуры проводится уже в седьмой раз. Премии присуждаются в четырех номинациях, самая главная из которых – «Мәдениет майталманы» - специальная премия особо отличившемуся работнику культуры. В этом году обладателем этой

Тұрғындар назарына!

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Агенттігінің Қарағанды облысы бойынша департаменті

- мемлекеттік қызметке орналасу және өткеру;
- мемлекеттік қызметтер көрсету;
- мемлекеттік қызметшілердің қызметтік әдеп нормаларын сақтау;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты жүзеге асыру мәселелері бойынша азаматтарды қабылдау жүргізеді.

Департамент басшысының және оның орынбасарларының азаматтарды қабылдау КЕСТЕСІ

№	Азаматтар мен кәсіпкерлерді қабылдау жүргізетін тұлғаның лауазымы	Азаматтарды қабылдау жүргізетін тұлғаның Т.А.Ж.	Азаматтарды қабылдау күні мен уақыты	Байланыс телефоны
1	Департамент басшысы – Әдеп кеңесінің төрағасы	Сәрсенов Жандос Шеральұлы	Апта сайын дүйсенбі және бейсенбі күндері сағат 16.00-18.30 аралығында	50-33-83
2	Департамент басшысының орынбасары - Әдеп жөніндегі кеңес хатшылығының меңгерушісі	Ахметов Берік Мұхамеджанұлы	Апта сайын сейсенбі және жұма күндері сағат 16.00-18.30 аралығында	50-33-83
3	Департамент басшысының орынбасары	Медет Талант Бакбергеноұлы	Апта сайын сәрсенбі және жұма күндері сағат 16.00-18.30 аралығында	50-33-83
4	Әдеп жөніндегі уәкіл	Шахмерденов Айдын Бағдатұлы	Күнделікті сағат 9.00-18.30 аралығында	50-40-75

Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Агенттігінің Қарағанды облысы бойынша Департаментінің басқарма басшылары күнделікті 9.00-18.00 қабылдау жүргізеді. Біздің міндет - халыққа қызмет!

Вниманию населения!

Департамент Агентства Республики Казахстан по делам государственной службы и противодействию коррупции по Карагандинской области проводит прием граждан по вопросам:

- поступления и прохождения государственной службы;
- оказания государственных услуг;
- соблюдения государственным служащим норм служебной этики;
- реализации антикоррупционной политики.

ГРАФИК приема граждан руководителями Департамента и его заместителями

№	Должность лица, проводящего прием граждан и предпринимателей	Ф.И.О. лица, проводящего прием граждан	Дата и время приема граждан	Контактные телефоны
1	руководитель Департамента - председатель Совета по этике	Сарсенов Жандос Шеральевич	еженедельно по понедельникам и четвергам с 16.00-18.30	50-33-83
2	заместитель руководителя Департамента	Ахметов Берик Мухамеджанович	еженедельно по вторникам и пятницам с 16.00-18.30	50-33-83
3	заместитель руководителя Департамента	Медет Талант Бакбергенович	еженедельно по средам и пятницам с 16.00-18.30	50-33-83
4	Уполномоченный по этике	Шахмерденов Айдын Бағдатович	ежедневно с 9.00-18.30	50-40-75

Руководители Управлений Департамента Агентства по делам государственной службы и противодействию коррупции Республики Казахстан по Карагандинской области принимают ежедневно с 9.00-18.00.

Наш долг - служение народу!

С рабочей поездкой

15 мая аким района Шагурашид Мамалинов с рабочей поездкой посетил ряд сельских округов, где ознакомился с ходом проведения весенне-полевых работ, а также посетил социальные объекты и производственные предприятия. Рабочая поездка началась с посещения сельхозпредприятий Каражарского сельского округа. Руководители ПК «Асыл» Ваха Заурбеков, КХ «Амин» Саграт Алероева и КХ Асан» Сакен Рахимжанов рассказали акиму района о том, как проходит посевная кампания на зерновых полях их хозяйств.

Весна в этом году выдалась прохладной, поэтому в основном сельчане только приступили к началу сева. ПК «Асыл» в этом году планирует засеять свои площади ячменем и овсом, 400 и 100 гектаров соответственно.

На сельхозугодиях КХ «Амин» посев зерновых идет уже несколько дней. Саграт Алероева подробно рассказала о планах хозяйства. В этом году КХ будет сеять по 1000 гектаров пшеницы и ячменя, а также 400 га отведено под овес.

КХ «Асан» приступает к посеву зерновых, ячменя и овса на днях. По плану будет сеять 800 га ячменя и 400 га овса. Все работы по посеву зерновых планируется завершить в конце мая.

Во время переезда в село Жанаталап аким района сделал

стать 8 тонн на одну ось. Перегруженные песком автомобили уничтожают и без того разбитое полотно дороги областного значения «Новодолинка-Шахан-Молодецкое». Эта дорога уже давно требует капитального ремонта, а грузовики с песком еще больше способствуют ее разрушению.

Ряд критических замечаний Шагурашид Мамалинов высказал и при посещении Кировской школы в селе Кзылжар, где в настоящее время проводятся работы по капитальному ремонту.

К примеру, при монтаже полов отсутствует система вентиляции, нет отдушин. Подрядчик делает на полах бетонную стяжку, сверху укладывает панели OSB и линолеум. Это вызывает обеспокоенность, ведь здесь будут находиться дети и

сти вытянутой руки. Все это, как и многое другое, недопустимо в

рова засеяло 3 000 га пшеницей, 580 га многолетними тра-

учебном учреждении, считает руководитель района.

В свою очередь руководитель

вами (донник), посажено 250 га картофеля, 20 га моркови. На посевной трудится 100 человек,

будет засеяно более 2000 гектаров, в том числе 1700 га пшеницы и 700 га ячменя. Более 200 га планируется засадить картофелем и 20 га овощами.

Посевная здесь началась 12 мая, за эти дни уже посеяно 160 гектаров зерновых и 25 га картофеля. Работы идут в две смены, днем и ночью.

В этом году ТОО приобрело новую технику для полива овощей и картофеля. Фронтальная дождевая машина «Фрегат» уже ждет своей очереди выхода на поля.

Новую сельхозтехнику, как и семена, гербициды, ТОО приобрело с помощью государственной поддержки в виде субсидий. Эта форма государственного участия достаточно эффективная, считает Самат Идрисов. В данное время руководитель ТОО, основываясь на опыте прошлого года в плане государственного инвестирования, намерен подавать уже новые заявки на субсидирование. Первая заявка будет подана на уже использованные на полях удобрения. В рамках программы цифровизации, в ТОО заведены электронные карты полей и заявка на субсидии будет подаваться в электронном виде, что значительно упростит этот процесс.

В ТОО «Laif Aktiv» создано 25 постоянных рабочих мест, а во время сезонных работ их численность увеличивается. Преимущественно здесь трудятся местные жители, что способствует экономическому развитию округа. В прошлом году большая работа была проведена по восстановлению неиспользованных земель, строительству овощехранилища. В планах этого года эта деятельность будет продолжена.

Постоянной модернизации производства уделяют внимание и в ТОО «Natur-Agro». Созданная несколько лет назад на территории Самаркандского сельского округа утиная ферма является современным предприятием, использующим передовые, инновационные технологии в производстве утиного мяса. И дальнейшая модернизация производства помогает предприятию активно развиваться, открывать новые цеха переработки продукции. Если раньше в производстве утиного мяса преимущество здесь отдавали французской селекции уток «Белая пекинская», ее подвиду «Стар-53», то сегодня ТОО начало закупать местную, казахстанскую породу птицы. Молодняк привозят из Алматинской области. Местная утка растет намного лучше, хорошо набирает вес, говорит собственник производства Дмитрий Кунин. И теперь производство утиного мяса полностью перешло на казахстанское содержание.

Аким району бизнесмен показал оборудованные по новейшим технологиям птичники, рассказал о процессе выращивания местной птицы.

Также руководитель района посетил и другие объекты предприятия. В цехе хранения познакомился с ассортиментом выпускаемой мясной продукции, которая уже несколько лет пользуется хорошим спросом у потребителей.

Т.КУРБАНОВА

На фото Ж.Макишева: во дворе Кировской школы; посевная в ПК им.Кирова; на картофельных полях СХОС им.Христенко; «местная» утка растет хорошо; продукция ТОО «Natur-Agro».

остановку вблизи песчаного карьера по добыче строительного песка и балласта, принадлежащего КХ «Нур Адил». Здесь его руководителю Еркену Ахметову был сделан ряд замечаний по поводу необходи-

мости вентиляции должна быть обязательно. Еще до начала ремонта были случаи, когда дети болели от сырости и такого больше допускать категорически нельзя, сказал аким района. После осмотра помещений

мости проведения рекультивации земель на месте добычи песка. А также о контроле веса при отгрузке песка на большегрузные автомобили. Песок и балласт с карьера вывозят в основном на китайских автомобилях «ШАКМАН». Эти самосвалы с большой грузоподъемностью, 25-30 тонн и выше. Хотя по правилам перевозка грузов не должна превы-

школы выяснилось, что кафельная плитка в коридорах положена неаккуратно, местами с выступающими стыками, пороги на входе покатые, а в дверном проеме по ним проходит труба отопления. В пищеблоке же, где должна быть кафельная плитка, пол застелен линолеумом. А электрические распределительные щитки находятся на уровне доступно-

подрядной организации «Техстройснаб» Талгат Хамитов сказал, что все работы его организация проводит строго по проекту и отступать от него он не может. Хотя по проекту наружная облицовка здания должна быть оштукатурена, подрядчик же по согласованию заменил ее на отделку метал-лосайдингом, что тоже вызвало нарекания со стороны район-

задействовано 8 современных посевных комплексов и 4 картофелесажалки.

На полях еще одного крупного сельскохозяйственного предприятия Карагандинской СХОС им.А.Ф.Христенко посевная кампания тоже уже начата. По словам недавно назначенного директора опытной станции Армана Бекмагамбетова, уже начата посадка картофеля

ного руководства.

По всем озвученным вопросам Ш.Мамалинов дал ряд конкретных поручений, рекомендовал при необходимости созвать технический совет с привлечением специалистов и устранить все замечания. Ведь главное, чтобы детям в школе после капитального ремонта было комфортно и безопасно учиться.

Далее поездка акима района проходила по полям сельхозпредприятий. В ТОО «ПК им.Кирова» Ш.Мамалинов осмотрел картофельные поля, где уже засеяно 250 гектаров. В сопровождении заместителя директора ПК по производству Дмитрия Кригорова аким района посмотрел ход сельскохозяйственных работ на одном из крупных предприятий района. На сегодняшний день ПК им.Ки-

и зерновых, в частности, сорта «Карагандинская-70».

Также на полях проведена предпосевная механическая обработка почвы с применением удобрений под различные культуры, в том числе под зерновые и многолетние травы.

Новые посевные комплексы «Джон Дир», картофелесажалки «Гримм», трактора «Джон Дир» и МТЗ слаженно работали и на полях ТОО «Laif Aktiv» Самаркандского сельского округа. ТОО создано сравнительно недавно и работает второй год. Как рассказал его руководитель Самат Идрисов, ТОО имеет два направления деятельности - овощное и зерновое. В прошлом году здесь уже выращивали картофель, морковь, свеклу. В этом году посевные площади планируется увеличить. Зерновыми